

vato

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 26
maandag 14 april

Jaargang 23 - 1996-1997

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Kinecompromis in dekreet

KU Leuven wint kineveldslag

De wakkere student zal wel iets opgevangen hebben over het getouwtrek tussen de universiteiten, de hogescholen en minister van Onderwijs Luc Van den Bossche naar aanleiding van de hervormingen in de opleiding kinesiterapie. De berichten die voor de paasvakantie in de nationale pers verschenen, werden nu opgenomen in een voorstel tot dekreet: de KU Leuven en drie hogescholen krijgen de opleidingen kinesiterapie, de Universiteit Gent de opleidingen audiologie, logopedie, voedings- en dieetleer, en de VUB tenslotte krijgt niets. Een ingangsexamen en een numerus clausus in 1998-1999 maken het voorstel nog moeilijker verteerbaar.

den, afgeweken is en het voorliggend CVP-voorstel als 'tweede keuze' node heeft aangevaard. De keuze van de KU Leuven is gebaseerd op kwantitatieve redenen: het merendeel van de kinesiterapiestudenten — een zeshonderdtal — studeren aan deze universiteit. In onverbloemde taal wil dat zeggen dat de sterke politieke lobby van de betreffende universiteit de wandelgangen optimaal gebruikt heeft. De uitverkiezing van de hogescholen is volgens de memorie van toelichting bij het dekreet gebaseerd op het gemiddeld studentenaantal van de laatste jaren enerzijds, en de regionale spreiding van de opleidingen kinesiterapie anderzijds.

De gelukkigen zijn de Vlaamse Autonome Hogeschool Antwerpen, de Katholieke Hogeschool voor Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen en de Provinciale Hogeschool Antwerpen. Het mag voor de dekreetgever dan een bijzonder gelukkig toeval heten dat de drie geselecteerde hogescholen tot de drie verschillende netten — vrij gesubsidieerde, Vlaamse autonome en provinciale hogescholen — behoren.

Kwaliteit

Waarom de andere opleidingen die geregeld worden in dit dekreet aan de RUG toegewezen worden, is nergens gemotiveerd. Volgens de wandelgangen is dit het wisselgeld dat de KU Leuven aan de RUG diende te betalen. Wat ook op kritiek stuit, is dat bij de keuze nergens gewag wordt gemaakt van de kwaliteit van de opleiding. Volgens Dirk Van Damme van het kabinet onderwijs, was dit een bewuste strategie. Kwaliteitsbewaking dient volgens hem de kwaliteit van de opleidingen te verbeteren, maar is geen instrument om instellingen tegen elkaar af te wegen. Kwantiteit als synoniem voor kwaliteit.

Totnogtoe werd kinesiterapie aan negen hogescholen en drie universiteiten georganiseerd, vanaf volgende academiejaar dus enkel aan de vier bovengemelde instellingen. Dit betekent niet dat de niet-geselecteerde instellingen volgend jaar hun deuren moeten sluiten. Zij moeten de opleidingen geleidelijk aan afbouwen. De studenten die vanaf 1 oktober 1996 ingeschreven zijn, moeten de mogelijkheid hebben ten laatste in het academiejaar 2000-2001 het diploma in de kinesiterapie te behalen.

De VUB is in ieder geval niet te spreken over het voorstel en noemt het in één woord ongrondwettelijk. Dat de universiteit juridische stappen zal zetten is waarschijnlijk, maar voorlopig wachten ze de stemming in het Vlaams parlement af. Ook de

'Nature Morte' brengt kunst in Leuven

(foto Jeroen Lissens)

Natuur en kunst treden op p. 6 en 7 op ecologische wijze in het huwelijk, geassisteerd door 36 hedendaagse kunstenaars.

binnenin

Fiets 3

Professor Barabas kijkt bedroefd. Ook in de virtuele wereld van Sus en Wis zorgt het mobiliteitsvraagstuk voor concrete problemen. Uitlaatgassen vreten de katedraal op Amoras weg, de bokkenrijders maken het luchtverkeer onveilig. Barabas reageert middels enkele ludieke activiteiten: Vitamintje als metafoor naar de zwakke weggebruiker toe, de Terranel hyperboliseert de onzin van een tunnel onder het Martelarenplein. Ondertussen mikt de Zwarte Madam met scherp op een studentenpubliek.

(m/v) 5

Professor Gobelin grijpt naar zijn jas, ik bedooel, de fles. Er moesten maar eens dringend meer vrouwen aan zijn universiteit komen.

Vrouw en strip 10

Professor Freud gaat naar een stripshow. Echter, ondergraven of bevestigen Sus en Wis het incestverbod? Waarom loopt Anatool op hakken rond, en Mic Mac Jampudding in een rokje? Is Tante Sidonie — als boomlange stijve hark — niet eerder te beschouwen als tallussymbool dan als feminiene aktant? En waarom laat Fanny nooit haar tieten zien?

RUG is niet tevreden met het voorstel maar neemt een gematigder houding aan. Beide hameren op het ideologisch pluralisme van het onderwijs dat niet gerealiseerd is als alleen de KU Leuven — met haar konfessioneel karakter — een universitaire kine-opleiding mag aanbieden. De katholieke universiteit is blijkbaar bereid hiervoor haar katholieke ziel te verkopen (zie kader pagina drie).

Twaalf

Vanaf het academiejaar 1998-1999 moeten kandidaatkinesisten — voor ze aan de studies beginnen — slagen in een ingangsexamen. Dit ingangsexamen vertoont veel gelijkenissen met dat voor geneeskunde en tandheelkunde. Ook deze

proef bestaat uit twee onderdelen: een deel kennis en inzicht in de wetenschappen enerzijds en een deel informatie verwerven en verwerken anderzijds. De wetenschappelijke vakken zullen waarschijnlijk biologie en fysika zijn, misschien nog aangevuld met scheikunde. Om dit te bepalen en uit te werken zal de minister een technische commissie samenstellen, die hem terzake moet adviseren. Nieuw, in tegenstelling tot geneeskunde en tandheelkunde, is dat men niet moet slagen op beide onderdelen, maar dat het gemiddelde van de twee examenscijfers ten minste twaalf moet bedragen. Blijkbaar is de minister tot dit inzicht gekomen na de kritiek op het ingangsexamen geneeskunde. De kans is dan ook reëel dat deze regeling in de toekomst ook wordt toegepast op het ingangsexamen geneeskunde. Voor het overige is de organisatie van het ingangsexamen identiek: tweemaal per jaar, een inschrijvingsgeld van 1.000 frank, en georganiseerd door het Vast Wervingseksamen.

Het voorstel tot dekreet geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid een numerus vervolg op p. 3

GROEPT

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groept@groept.be

Renault

Ik ben blij dat Veto aandacht schenkt aan de sluiting van Renault. Zelf ben ik hier als inwoner van Vilvoorde bij betrokken. Studenten moeten solidair zijn met de strijd die de Renaultwerknemers voeren tegen de almacht van de multinationals. Het is ook ons werk waar zij voor strijden. Ik hoop dat niet alleen hoogleraren aan bod komen in Veto, maar ook de delegaties of mensen zelf. Hiervoor kunnen jullie gerust contact opnemen op onderstaand adres of gewoon het piket gaan bezoeken.

Het artikel is eigenlijk geen steun voor de Renaultwerknemers. Het is eerder een oproep om te gaan onderhandelen over een sociaal plan. Renault-Vilvoorde openhouden is onmogelijk. Is het juist niet belangrijk dat we hier tegen vechten? Het kan toch niet dat het kapitaal alles mag doen zolang ze ervoor betalen. Zo kunnen ze (beschermde) werknemers willekeurig ontslaan, zolang ze ervoor betalen. Zo kunnen bedrijven sluiten, als ze maar betalen. Er wordt enkel en alleen rekening met kosten, winstmaximalisatie. Sociale gevolgen tellen niet mee.

Eerst werden verouderde, verlieslatende bedrijven gesloten. Dan

werden moderne, verlieslijdende bedrijven gelikwiddeerd. Nu gaan ook moderne, winstgevendende ondernemingen met toekomstperspectief voor de bijl. En wat moet er nu gebeuren? Enkel onderhandelen over een sociaal plan? Hopen dat de politiek iets doet? Neen! Dit kunnen we niet meer aanvaarden. De machtsverhoudingen moeten eerst veranderen. Dit kan enkel door acties zoals het bezetten van de grote overslagstations. Dan raak je de kapitalisten waar het pijn doet, in hun winsten. Dan pas is onderhandelen gepast.

Renault-Vilvoorde moet open blijven. Dit is wel mogelijk door algemene arbeidsverdeling in alle Renaultvestigingen. Anders geeft de grote productiviteitsrijging enkel meer winst en veel sociale drama's als in Vilvoorde. Vilvoorde moet dicht omdat ze in de andere fabrieken 's nachts verder gaan produceren. Dank u flexibiliteit.

Hierbij wil ik alle studenten oproepen solidair te zijn met de Renaultwerknemers die vechten voor hun en onze jobs. Iedereen is uitgenodigd om het piket in Vilvoorde te bezoeken.

Bart Deceukelier, derde jaar Sociale Hogeschool Heverlee

'Lucifer' van Joost Van Den Vondel

"Schaduw zonder verf"

Twee groten uit het hedendaagse theaterlandschap, Het Zuidelijk Toneel en Cie. De Koe, wagen zich aan het beroemdste stuk van de Shakespeare van de nederlandsstalige teatergeschiedenis: zes jaar heeft Joost Van Den Vondel (1587-1679) nodig gehad om 'Lucifer' tot stand te brengen. In 'Lucifer' vinden we dan ook de verdichte neerslag van Vondel's levensbeschouwing. De tragiek van het leven is bij Vondel het gevolg van de erfzonde, die de aanvankelijke orde verstoort. Als een grootvader van de moderne psycho-analyse als het ware, boog hij zich bijgevolg over het probleem dat uit die ordeverstoring voortvloeit, het probleem ook dat sindsdien de mensheid verscheurt: de geboorte van het morele bewustzijn.

Het moet een moedig opzet en een titanenwerk geweest zijn om het eeuwenoude stuk in een nieuwe vorm te gieten. De regie was in handen van Peter Van Den Eede, die de uitdaging aanging om in de voor ons toch wel obvallig aandoende taal helderheid te scheppen en alles zo een beetje begrijpelijker te maken. In de klassieke vijf bedrijven vertelt Vondel dus de mite over de oorsprong van de mens: "de mens is volmaakt, tot hij het besef" zegt Peter Van Den Eede daarover. Over dat besef en de gevolgen ervan verhaalt 'Lucifer'.

We bevinden ons in de hemel tussen de engelen die tevreden hun taak vervullen en God dienen. Deze perfecte harmonie wordt op het podium veruitwendigd door achter elkaar geplaatste metalen rekken die de orde, de geslotenheid, de benauwdheid symboliseren. Het decorontwerp dat Bas Teeken maakte, ontsproot aan de extreme orde van deze geestenwereld en tart verder alle verbeelding. Voor dit hemelse tafereel wordt verder dan gaas gehangen, waardoor een vervreemdend effect ontstaat: het gaas maakt het geheel diffuus en tegelijk transparant, open. De twielf van het licht versterkt dit gevoel alleen maar. Tumult en chaos ontstaan echter pas echt als deze vrome, gevleugelde wezens ontdekken dat God ook mensen schiep. Die kunnen zich bovendien vermengvuldigen en zijn daardoor superieur aan de goddienenden. De ontdekking van de schoonheid van die mensen en de opdracht om hen ook nog eens te

dienen stelt hun engelengeduld al te zeer op de proef. Hoe meer ze te weten komen, des te sterker neemt hun onrust toe.

Wraak

God's rechterhand, Lucifer, 'de drager van het licht', diegenen die staat voor intelligentie, komt de konfrontatie niet te boven. Van zijn schoonheid beroofd door Adam en Eva, vindt Lucifer dat God hier uitermate in de fout is gegaan: "Veel liever was ik gebleven/Een schaduw zonder verf, een niet, en zonder leven/Want niet zijn overtreft verkleining duizendwerf". De schepping van de mens getuigt van hoogmoed, hij plaatst de tastbare schoonheid van de mensen tegenover de onzichtbare engelen. Zo plaatst hij dus ook de hemel tegenover de hel, het goede tegenover het kwade. Lucifer weet niet meer van welk hout pijlen maken; welke kant moet hij kiezen? Voor God, de engelen, of moet hij zijn groeiende eigenliefde laten primeren? Een weg terug is er niet meer, de machtstrijd om het oergevoel van 'zijn' of 'niet-zijn' viert hoogtij. Lucifer kiest uiteindelijk voor de weg van de wraak. God treffen op zijn zwakste plek wordt zijn ultieme streefdoel: hij stuurt Belial naar de hof van Eden om Adam en Eva te verleiden. Adam en Eva en hun glansrol in het aards paradijs zijn de kiemen van de esthetische en erotische kwelling van de mens. Door het eten van de boom van goed en kwaad zien ze elkaars naaktheid, schamen zich en verliezen hun onschuld. God ziet dit door zijn lodderige oog en verbannt de mens voor eeuwig uit het paradijs.

Om het geheel tot je te laten doordringen probeer je best niet op elk moment te tekst te volgen, anders kom je waarschaarschijnlijk met een duivelse hoofdlijn en een complex buiten. Het is trouwens een ongelofelijke stunt van de acteurs om zo sterk de vaak ingewikkelde zinsconstructies in vlotte klanken uit te stoten. Naar alle waarschijnlijkheid zijn sommige scènes extra visueel uitgewerkt om de gebeurtenissen wat te verduidelijken. Op die manier wordt een sleer gekreëerd die over alles een vleugle ongedwongenheid strooit en niet verplicht tot letterlijk volgen.

Je moet natuurlijk je pogingen alles een beetje te ordenen en te begrijpen, maar daar moet je ook niet al te hard je best voor doen. Want met het bewustzijn, komt ook

Bram Vermeulens Polonaise

Op maandag 21 april brengt Politika de toernee 'Polonaise' naar Leuven, waarin Bram Vermeulen zijn visie op de samenleving geeft: "iedereen heeft schijnbaar ruzelol, maar pik er een willekeurige iemand uit en vraag of hij/zij gelukkig is, dan krijg je meteen als antwoord: 'Helemaal niet'. Het zijn mensen die doelloos achter elkaar lopen en zich verliezen in opgelegde lol." Bram Vermeulen debuteert samen met Freek De Jonge in 1968 met 'Neerlands hoop' en ze trekken samen op tot in 1978. Vervolgens is Vermeulen terug te vinden in de bands 'De Toekomst' en 'De Neeffes' en in 1984 brengt hij onder de naam 'Het Leven' het theaterprogramma 'Boulevard of Broken Dreams'. Vanaf dan komt hij aan de bak als acteur, televisiemaker, decorontwerper en muzikant om uiteindelijk een eerste theaterprogramma 'Gezellig' (1988) te presenteren. Na zeven soloplaten blikt Bram Vermeulen in 1992-1993 terug op zijn 25-jarige carrière met 'Toeters en Bellen'. Het konsert 'Polonaise' gaat door in aula Pieter De Somer, op maandag 21 april om 21.00 u. Toegang 300 in vvk, 350 aan de kassa.

Geëngageerde studenten

Kringraad verkiest op haar Algemene Vergadering van vrijdag 18 april volgende medewerkers om de studentenbelangen te verdedigen:

Vier vertegenwoordigers voor de Akademische Raad, het hoogste beslissingsorgaan van de universiteit. Hiervan komen er twee uit de groep Humane Wetenschappen, en telkens één uit de groepen Eksakte en Biomedische Wetenschappen.

Twee vertegenwoordigers voor de Vereniging van Vlaamse Studenten.

Een vertegenwoordiger voor Informatiekazaken (werkgroep CWIS en commissie PC-lokalen).

Een Kringenkoördinator (ondermeer overleg met het stadsbestuur).

Kandidaten dienen voor woensdag 16 april om 18.00u een schriftelijke motivatie met cv in op het kantoor van Kringraad, 's Meiersstraat 5.

Arbeid maakt vrij

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) zoekt ter ondersteuning van de werking van haar studentenblad Veto gedurende het volgende academiejaar één halftijdse kracht (19,5 uur per week). Van de halftijdse kracht wordt verwacht dat hij/zij de werking van het blad praktische en inhoudelijke steun verstrekt om op haar werkingsterrein tot een doordacht beleid te komen. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij/zij op de hoogte is van het maken van het blad, zowel technisch als inhoudelijk. Zijn/haar taak bestaat voornamelijk uit administratie, het bijhouden van het archief en het verzorgen van de permanentie. Daarnaast begeleidt hij/zij de redactie, spoort aktualiteiten op en legt contacten tussen medewerkers, redacteuren en leden van de verschillende raden.

Het kontrakt loopt af op 31 juli 1998. De redaktiesekretaris wordt verkozen volgens de gewone Lokoprocedures voor vrijgestelden op de Open Algemene Vergadering op woensdag 7 mei, om 19.00 u in lokaal 00.16 van het Maria-Theresiacollege. Schriftelijke sollicitaties met cv moeten ingezonden of binnengebracht worden op het redaktiesekretariaat van Veto bij Ann

de behoefte om de orde ter discussie te stellen, alle mensen worden aldus Vondel toch onnozel geboren.

Lien Bielen
Vondel's 'Lucifer' door Het Zuidelijk Toneel en Cie. De Koe wordt gespeeld in de Stadschouwburg op dinsdag 15 april om 20.00 u. Toegang: 500/350/200. Om 19.00 u is er in de foyer een inleiding door regisseur Peter Van Den Eede.

Bries, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Informeren kan de hele week op het bovenstaande adres of op 22.44.38.

Veto zoekt

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie zoekt ter ondersteuning van de werking van haar studentenblad Veto voor het academiejaar 1997-'98 een vrijwilliger voor de functie van hoofdredakteur. Van hem/haar wordt verwacht dat hij/zij het blad praktische en inhoudelijke steun verstrekt om op haar werkingsterrein tot een doordacht beleid te komen.

Van hem/haar wordt verwacht dat hij/zij op de hoogte is van het maken van het blad, zowel technisch als inhoudelijk. Zijn/haar taak bestaat voornamelijk uit het opvolgen van de actualiteit, de continuïteit verzorgen van de inhoudelijke werking en het koördineren van de werking. Daarnaast begeleidt hij/zij de redactie en de medewerkers en legt contacten met de raden. De Veto hoofdredakteur wordt volgens de gewone Lokoverkiezingsprocedures voor burofuncties verkozen op de OAV op woensdag 7 mei om 19.00 u. in lokaal 00.16 van het Maria-Theresiacollege. Schriftelijke sollicitaties met cv moeten ingezonden of binnengebracht worden op het redaktiesekretariaat van Veto bij Ann Bries, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Informeren kan de hele week op het bovenstaande adres of op 22.44.38.

kolofon

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 23
Nummer 26
14 april 1997

Ver. uitg.: Ann Bries
Hoofdredaktie: Benny Debruyne
Redaktiesekretaris: Ann Bries

Redaktie: Dirk Bernard, Bart Eeckhout, Martijn Graumans

Doka: Dirk Bernard, Pieter Creemers, Jeroen Lissens, Yvan Put
Medewerkers: Lien Bielen, Henk Neuckermans en zijn mayonaise, Evert Kets, Anja Kovacs, Wim de Rop, Gert Meesters, Olivier Remy, Pieter Tratsaert, Wim Vander Meersch, Tine Verhaert
Layout en vormgeving: Dirk Bernard, Ann Bries, Benny Debruyne, de stedenbouwkundigen Martijn Graumans en Joris Janssens, Hans Vandenabeele
Spelling: Martijn Graumans
Dtp: Filip Dekeukeleere, Michael Simonis, Hans Vandenabeele
Muziek: Super Discount, Urban Species
Eindredaktie: Ann Bries, Benny Debruyne

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Allfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artios (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Kine

vervolg van p. 1

fixus in te voeren vanaf het academiejaar 1998-1999. Als ze dat doet, wordt het ingangsexamen een vergelijkend examen dat maar éénmaal per jaar georganiseerd wordt. Studenten die buiten het contingent vallen, mogen het jaar daarop nogmaals hun kans wagen. Omdat het om een vergelijkend examen gaat, kan men geen twee verschillende examens afleggen. Er zijn dan ook geen uitzonderingsmaatregelen voor wie bijvoorbeeld door ziekte het examen niet kan afleggen. Konkreet betekent dit vergelijkend examen dat als men de numerus fixus op 120 stelt, enkel de 120 best scorende studenten aan de studies mogen beginnen. Opmerkelijk is wel dat er dan geen enkele bijkomende voorwaarde gesteld wordt. De studenten moeten zelfs niet geslaagd zijn in het ingangsexamen, ze moeten gewoon bij de beste 120 zijn. Als iedereen gebuisd is, worden de beste onder de gebuisden toegelaten tot de opleiding.

Op dit ogenblik zijn nog geen getallen vastgelegd voor de numerus. Wat wel vaststaat, is dat er drastisch gesnoeid zal worden. De minister spreekt van 120 tot 180

Dekreet VIII: geen grondverschuivingen universitair onderwijs

Het voorstel tot onderwijsdecreet VIII bevat slechts drie bepalingen met betrekking tot de universiteiten. Op onderwijsvlak niet zo ingrijpend, of toch? De drie bepalingen regelen een aantal zaken waar al langer sprake van was of vraag naar is.

Ten eerste maakt het voorstel tot decreet het mogelijk om beginnende professoren drie jaar tijdelijk in dienst te nemen — een proefperiode dus — met uitzicht op een vaste benoeming. Dit artikel biedt het voordeel dat de universiteit niet meteen iemand vast moet benoemen zonder de prestaties van de betrokkene beoordeeld te

hebben. Dit zou het de universiteiten mogelijk moeten maken zich eerst een oordeel te vormen over de reële inbreng van de kandidaten vooraleer ze vast in het docentenkorps op te nemen.

Ten tweede zal het mogelijk worden om profen financieel te stimuleren vervoegd op pensioen te gaan. Op die manier hoopt men de aankomende vervangingsgolf over een langere periode uit te smeren. De universiteiten zullen de prestaties van betreffende docenten na hun vervoegde oppensioenstelling kunnen vergoeden en deze vergoeding aanrekenen op

hun werkingsuitkering. Na de leeftijd van 65 jaar zal deze financiële stimulans nog een aantal jaren aangehouden worden ter compensatie van hun inkomensverlies. Immers, als een prof minder dienstjaren heeft, heeft hij een lager pensioen. Tenslotte regelt de wetgever in een laatste bepaling over het universitair onderwijs een lakune met betrekking tot de bescherming van de intellectuele rechten van de onderzoeker en zijn instelling.

(pt)

studenten. Maar het grote 'probleem' hierbij is dat die studenten vrij moeten kunnen kiezen tussen de vier onderwijsinstellingen. De kans bestaat dat één of meer van de betreffende opleidingsplaatsen onvoldoende studenten zal hebben om de opleiding dekretaal te mogen organiseren. Sommige specialisten voorspellen dat het merendeel van de studenten dat tot de happy few behoort, zal kiezen voor de universiteit waardoor de hogescholen op termijn zullen afvallen. Dit is voor een aantal mensen vol-

doende om te pleiten voor quota, een verdeelnetel tussen de verschillende instellingen.

Stof

Dit decreet zal waarschijnlijk nog veel stof doen opwaaien. Het is blijkbaar het enige haalbare compromis en stelt als dusdanig niemand echt tevreden. Alle overleggingen bleven vaak hangen bij bevoegdheidskwesties tussen hogeschool en univer-

siteit — wie mag wat organiseren — en bereikten dus nooit de kern van de zaak, de zorg om de kwaliteit van de opleiding als dusdanig. De Vereniging van Vlaamse Studenten heeft er enkel voor gepleit dat het ofwel een hogeschool ofwel een universitaire opleiding moest zijn, maar niet beide, en heeft zich tevens verzet tegen de idee van een ingangsexamen en een numerus fixus. Niemand heeft het pleit gewonnen. De taart is in twee verdeeld.

Pieter Tratsaert

Godsdienst wordt keuzevak aan de KU Leuven

Naar aanleiding van de toewijzing van de opleiding kinesiterapie aan de KU Leuven wordt het verplichte vak godsdienst in vraag gesteld. Een van de toegevingen die rektor Oosterlinck diende te doen om de opleiding te krijgen, was het levensbeschouwelijk pluralisme van het onderwijs waarborgen; het konfessionele karakter van de Leuvense universiteit was de anderen een doorn in het oog. De rektor heeft deze boodschap goed begrepen. Hij heeft op de laatste Raad van Beheer — in aanwezigheid van het bisdom — de goedkeuring gekregen om van het vak godsdienst een keuzevak te maken, mits goedkeuring van de Akademische Raad in mei. Maar juich niet te vroeg, het gaat enkel om de unieke opleidingen. Opleidingen die dus maar aan één universiteit in Vlaanderen georganiseerd worden. Zo zijn er drie in Leuven: kinesiterapie binnenkort, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht. De laatste twee zullen wellicht een uitzondering op deze regel krijgen. Zal de Universiteit Gent nu godsdienst als keuzevak voor diergeneeskunde invoeren?

(pt)

Voordeliger reizen kan écht niet.

Promotionele reisformules heel het jaar door. Exclusieve 'luchtvaart'-trein'-bus' tarieven voor studenten en jongeren. Dé laagste luchtvaartprijzen wereldwijd voor iedereen. Airpassen en around-the-world tickets. Last minute aanbiedingen. Dé voordeligste citytrips en verblijven 'à la carte'. Rondreizen met internationaal karakter. Aantrekkelijke huurwagenformules. Studenten- en jongerenkaarten. Annulerings- en reisbijstand-verzekeringen.

Connections Leuven
Tiensestraat 89,
3000 Leuven
TEL: 016/29.01.50

Connections Hasselt
Botermarkt 8,
3500 Hasselt
TEL: 011/23.45.45

Ook te Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, Liège, Louvain-la-Neuve, Mechelen, Mons, Namur en Turnhout.

TELE sales: 02/5500.100 ☎

Themahuizen

Mijn huis is waar mijn thema staat

Samenwonen rond een idee

- *samen wonen, werken, eten, spelen, denken, praten,...
- *rond een eigen project
- *in een themahuis

Wat dacht je van een jaar samen-leven en -werken rond een zelfgekozen thema en er ook actief mee naar buiten komen? Dus méér dan dikke sfeer op kot!

Thema's liefst indienen voor 15 mei

Voor meer info kan je altijd binnenspringen bij: **Sociale Raad**
Meiersstraat 5
3000 Leuven
tel. 016/22.95.41.
fax. 016/22.01.03.
e-mail: sora@sora.student.kuleuven.ac.be

V.U. Wim Van der Meersch, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Een straat te ver

Iat onze historisch gegroeide binnensteden moeit heen om het alsmaar toenemende gemotoriseerde verkeer te verwerken, is stilaan algemeen bekend. Leuven vormt hier geen uitzondering op. De uitlaatgassen vreten ook hier aan gebouwen en tasten onze longen aan. Een halfuurtje joggen tijdens het spitsuur zou in een gemiddelde stad al even gezond zijn als het roken van enkele sigaretten. Sociale Raad (Sora) van de Leuvense studenten vond het dus gepast om een ludieke activiteit op te zetten rond het mobiliteitsprobleem in de stad, maar het Leuvense schepencollege kwam in ekstremis stokken in de (fiets)wielen steken.

Sora's plan was om op 16 april een 'Reclaim the Street'-fuif te organiseren. Dit tipe fuif is enkele jaren geleden aan de overzijde van het Kanaal ontstaan, waar groene jongens met haar op de tanden geregeld kruispunten blokkeerden om het wegdek in een dansvloer om te toveren. Deze 'guerilla'-akties voor meer leefbare steden werden natuurlijk niet in dank afgenomen door de vele (auto)pendelaars en vrachtvervoerders in Londen en andere Britse steden. Sora wilde haar Reclaim the Streetfuif wat braver aanpakken en hiervoor de toestemming vragen aan het Leuvense stadsbestuur.

Aanvankelijk had men wel oren naar een dergelijk straatfeest en burgemeester Tobback stelde zelf voor om hiervoor de Tiensestraat te reserveren, wat men meteen ook deed. Rekening houdend met de bedenkingen die Tobback bij het voorstel voor de Tiensestraat formuleerde, werd gevraagd om het stuk van de Deberiotstraat tot aan de Vesaliusstraat in de vooravond af te sluiten. Naast het muzikale aspect werd er ook gedacht aan enkele informatiestands rond de verkeersproblematiek, een skeelerpiste, een fietskunstwerk en natuurlijk drank- en eetstalletjes. Verscheidene andere organisaties zouden ook hun medewerking verlenen aan het spektakel, waaronder de vzw Velo, de Wereldwinkel en jeugdhuis Clockwork. De rode draad in het geheel zou de fiets worden, als alternatief voor koning auto in de binnenstad. Binnen dat kader zou er ook geprotesteerd worden tegen het huidige repressieve beleid van de politie tegen fiet-

send Leuven — onbetaalbare fietsboetes en dergelijke. En passant wilde men nog de gebrekkige reglementering in verband met skeelers aanklagen. Er werd dus niet alleen gemikt op een studentenpubliek maar op alle zachte weggebruikers in de Leuvense regio.

Ader

Ondanks de vele contacten met de verschillende stads- en politiediensten besloot het college van burgemeester en schepenen op 27 maart totaal onverwacht dat het feest

gezien de werkzaamheden op de Grote Markt en in de Naamsestraat. De Lijn zelf bleek hier echter geen problemen mee te hebben. De Tiensestraat wordt immers meer dan eens op een jaar afgesloten en men kent dus voldoende alternatieve roetes. Een andere reden die het schepencollege voor zijn weigering op gaf was de stelling dat de Tiensestraat een té belangrijke verkeersader zou zijn en bovendien het Holiday Inn-hotel op 16 april een aantal bussen verwachtte. Bij Holiday Inn ontkenne men dit echter.

Tenslotte zag het stadsbestuur het niet

geerd. De stad schoof uiteindelijk nog het Hooverplein als alternatief naar voor, maar dit werd door de organisatoren afgewezen die van de infrastructuur in Alma 1 gebruik had willen maken. Sora is vooral verontwaardigd over het feit dat over al deze — toch wel magere — bezwaren van het schepencollege tijdens de voorbereidende contacten geen woord werd gerept.

Bezinning

Dat men al sponsors had aangesproken voor het evenement maakt de weigering er alleen maar pijnlijker op. De zaakvoerster die gratis skeelers ter beschikking zou stellen, merkte lakoniek op dat "er in Leuven toch niets mag met klein wielekes". Blijkbaar is het dus moeilijker om een straatfuif te houden dan een braderie, want dan vormt de Tiensestraat voor de stad eens-

Loucheplein, klare dag. Geheim onderhoud ter sabotage van straatfuif. Ni dieu ni maitre werkt aan tegenoffensief, de telefoon plakt aan zijn oor.

(foto Jeroen Lissens)

niet kon doorgaan. Volgens het college kon de Tiensestraat onmogelijk worden afgesloten, waarvoor een aantal (twijfelachtige) redenen werd opgegeven. Ten eerste zouden een aantal bussen van De Lijn geen andere keuze hebben dan de Tiensestraat,

zitten om gedurende de straatfuif tweerichtingsverkeer in te lassen in de smalle Deberiotstraat. Sora had echter voorgesteld om de rijrichting van deze straat tijdelijk om te keren. Blijkbaar werd dit voorstel niet goed begrepen of werd het juist gene-

klaps geen onmisbare verkeersader meer. Sora, die zich behoorlijk verongelijkt voelt, bezint zich momenteel over mogelijk te nemen stappen.

Evert Kets

Kwaliteit van het Alma-eten

Eta kruidt Alma

Ikker eten voor weinig geld, dat wil iedere student. Alma moet goedkoop warme maaltijden van onberispelijke kwaliteit aanbieden, zo vermelden haar statuten. 'Haute cuisine' aanbieden tegen 77 frank is niet de bedoeling, maar degelijke dagelijkse kost — ook vegetarisch en eksotisch — aan democratische prijzen zou het doel moeten zijn van Alma. Sinds december '96 waken direktie, personeel én studenten samen over de kwaliteit van de Almaproducten.

Dagelijkse kost moet echter ook beantwoorden aan de verschillende eetbehoefes van de studenten. Alma verbindt er zich ook toe om degelijke en gevarieerde maaltijden zonder vlees aan te bieden. Vegetarisch koken in een grootkeuken is niet altijd even vanzelfsprekend, zo blijkt al een aantal jaren maar het behoorlijke succes van de sneakschotels bewees dat het kon. Toen in mei 1996 dit project op zijn laatste poetje liep, werd de studenten beloofd dat de beste sneakschotels in het vegetarische aanbod

zouden opgenomen worden. Groot was de ontgoocheling toen de invulling van die gerechten in het menu-aanbod niet aan de verwachtingen bleek te voldoen.

De direktie van Alma beweerde dat enkele sneakschotels niet blijvend aangeboden konden worden omdat de produktiekost ervan veel te hoog was en componenten binnen schotels werden vervangen. De studenten waren steeds minder tevreden over de vegetarische Alma, en ook over andere maaltijden kwamen steeds meer klachten binnen. Niet alleen de studenten, ook het personeel had vragen over de kwaliteit. Op initiatief van Sociale Raad werd de kommissie Eta (Eetkwaliteittoezichtsaliantie) in het leven geroepen die maandelijks samen komt om te waken over de kwaliteit van Alma. Naast de direktie en de studenten waren ook de geranten van de verschillende vestigingen aanwezig.

Klachten

Een eerste verwezenlijking is dat de Alma een blijvende aandacht besteedt aan het belang dat de studenten hechten aan de kwaliteit en de variatie van de maaltijden.

Een ander pluspunt van de kommissie is dat de studentenvertegenwoordigers nu ook regelmatig in contact komen met de geranten van de verschillende restaurants en de verantwoordelijken van de COP, de Centrale Opslag- en Produktie-eenheid van Alma die achter Alma 3 is gelegen en waar de gerechten klaargemaakt worden. De Eta zorgt ervoor dat de klachten gebundeld kunnen worden, waardoor een mogelijke gemeenschappelijke oorzaak van problemen beter opgespoord kan worden met als bedoeling die problemen doeltreffend op te lossen. Er moet dan ook over gewaakt worden dat de Eta-kommissie niet te weinig gevolg geeft aan de klachten en een maat voor niets wordt. Naast klachten kunnen er op de Eta ook suggesties en ideeën geformuleerd worden. Zo zullen er bijvoorbeeld in de toekomst meer kruiden te verkrijgen zijn die men zelf aan het gerecht kan toevoegen en zal de muzikale achtergrond in

de restaurants verbeterd worden.

De waakzaamheid over de kwaliteit en het aanbod van Alma is een zaak van permanente aandacht waar de studenten een onmisbare rol in spelen. Als je een lauwe maaltijd geserveerd wordt, kan je altijd het personeel vragen om die terug op te warmen. Ook als er geen 77 frankmaaltijd te bespeuren is of als er geen twee vegetarische maaltijden te verkrijgen zijn in de grote restaurants, moet dit onmiddellijk gesignaleerd worden. Via de suggestiebus die in elke Alma staat kan elke student zijn opmerkingen en suggesties kwijt of je kunt ze ook steeds aan de sociaal afgevaardigde van de fakulteitskringen of rechtstreeks aan Sociale Raad doorgeven. Het is wel belangrijk steeds te vermelden in welk restaurant, op welke dag en uur je gegeten hebt en om welk gerecht het ging.

Olivier Remy
Tine Verhaert

MEDEBEWONER - BEZOEKER - INSLAPER IN OIKONDE ?

Wil je er meer over weten ?

Kom dan naar de info-avond op maandag 21 april in het Cultureel Centrum Romaanse Poort (Brusselsestraat) om 20 uur.

Medewerkers en vrijwilligers antwoorden er op volgende vragen:

- wat doet, een vrijwilliger concreet ?
- heb je nog tijd voor werk, studie, vrije tijd ?
- moet je een bepaalde opleiding gevolgd hebben ?
- welke ervaring doe je op ?

Inlichtingen: 016/22.96.13

(advertentie)

“Vroeger had ik geen vrijheid en nu geen geld”

recies tien jaar geleden, in 1987, reisde Roger Liekens als een van de weinige Belgen door Albanië. De diareportage die hij toen maakte, wordt nu opnieuw vertoond, in de hoop bij te dragen tot een genuanceerder beeld van de situatie daar: wat is de historie waarin de wortels van de huidige uitbarsting gedijden, wat was de directe aanleiding voor de Albanese opstand? Het is een soms 'antitetisch' verhaal van wanhoop, economische belangen en maffiosi dat op bepaalde punten een ander beeld schetst dan in de media wordt opgehangen. Aan u de syntese.

Veto: Uw diareportage is tien jaar geleden gemaakt. Wat trok u toen aan om naar dat onbekende land te gaan?

Roger Liekens: «In september '87 heb ik met een kleine groep een week lang heel Albanië doorkruist. Waarom? Het land was en is voor iedereen een grote onbekende, hoe is alles geëvolueerd. Het is mijn bedoeling om te tonen hoe het kommunistische regime tien jaar geleden eruit zag. Sommigen noemden het een meedogenloze diktatuur, voor anderen was Albanië 'het' voorbeeld van het socialisme in Europa. Ik probeer een genuanceerd beeld te schetsen, een beeld dat noodzakelijk is om de huidige problemen goed te begrijpen.»

«De Albanesez hadden het tien jaar geleden niet zo slecht als het werd voorgesteld. Je moet weten vanwaar dat land komt. Albanië was zeker voor de Tweede Wereldoorlog de vergeten hoek van Europa. Het land leefde nog echt in de middeleeuwen, er was bijvoorbeeld nog koerant bloedwraak. De eerste spoorweg is aangelegd in 1947. Dat land heeft in de vijftig jaar na de Tweede Wereldoorlog tot 1990 onder de communisten heel wat bereikt, ik ga daar zeker niet negatief over doen. Ze hebben een bescheiden industrie opgebouwd, de alfabetisering, de scholingsgraad is fel verbeterd. De medische verzorging zorgde dat de levensverwachting steeg van 38 tot meer dan 70 jaar. Voor 1945 was hongersnood heel koerant. In de kommunistische tijd gebeurde dat niet meer, hoewel de bevolking minstens verdriedubbelde.»

«Albanië is samen met het Joegoslavië het enige Europese land dat zich in de Tweede Wereldoorlog op eigen kracht bevrijd heeft van de bezetter. Vanuit die bevrijding is het kommunisme ontstaan, het is niet van bovenaf door de Sovjetunie opgelegd zoals in andere landen. Het regime had vrij grote steun bij de bevolking, vooral omwille van de sociale verwezenlijkingen. Wat mij vooral opviel was de grote gelijkheid. Ik kon daar onder andere in Tirana vrij rondlopen, ik ben daar tot in de kleinste achterbuurtjes geweest. Je vindt er geen luxe winkels zoals hier, maar anderszinds vindt je ook niet de grote armoede van de westerse grootsteden. Ik heb daar geen enkele dakloze gezien. Tot in de kleinste bergdorpen was er elektriciteit, bijna elk gezin had een tv en vaak kon men ook de Italiaanse televisie ontvangen.»

Veto: Als je van nul moet beginnen is het natuurlijk gemakkelijker om een grote vooruitgang te maken.

Liekens: «Er zijn ook negatieve zaken, natuurlijk. Uiteindelijk was het systeem wel wat men in de volksmond een 'stalinistisch' systeem noemt. Het was de partij of de regering, en vooral de toenmalige leider Enver Hoxha die bepaalde wat goed en slecht was voor de gewone Albanese. Er was geen plaats voor democratische discussie, zelfs niet binnen de partijleiding. In mijn diareportage zie je dia's van een museum waarin foto's hangen over de geschiedenis van Albanië, daarop zie je af en toe zwarte

plekken: mensen die in ongenade vielen en als verrader uitgerangeerd werden. Er was duidelijk een gebrek aan vrijheid, en dat ging soms ver: mensen mochten bijvoorbeeld geen lang haar dragen. Godsdienst was verboden. Abortus was verboden.»

Veto: Albanië raakte steeds meer geïsoleerd, na breuken met de Sovjetunie en China.

Liekens: «Men kan het regime van Enver Hoxha zeker geen opportunisme verwijten, het stond op zijn principes: geen toegevingen aan het Westen, aan het kapitaal. Als je Albanië binnen kwam, ik heb dat zelf gezien, stond er een affiche waarop stond "Wij eten nog liever gras dan toe te geven op onze principes". Eerst was er dus de breuk met de Sovjetunie, die er kwam na de destalinisatie en in '78 verbrak Albanië de banden met China. Albanië verweet deze landen dat het kapitalisme in ere

ken zelf elk drie mensen die hen dan weer 20.000 frank geven, enzovoort. Op een bepaald moment vind je geen mensen meer om geld te geven en stort het spel in elkaar; de mensen aan de top van de piramide die ermee begonnen zijn, zijn natuurlijk geloven. In Albanië zijn vooral mensen van de Italiaanse maffia en van en rond de regering van de huidige leider Berisha met zo'n spel begonnen. De gewone, wanhopige Albanese dacht voor de zoveelste keer "nu is het moment gekomen om eindelijk eens rijk te worden". Die mensen waren verblind. In elke familie zijn er mensen die zich daar lieten aan vangen. Bovendien waren er veel mensen die echt alles, alles dat ze hadden ingezet hebben en dan ook alles kwijt waren.»

Veto: Die Berisha is dan meer bezig met zijn eigen geldgewin dan met de opbouw van het land?

Liekens: «Berisha is eigenlijk een marionet van het Westen, vooral van de Amerikanen. Albanië is altijd overheerst geweest door andere volkeren, onder de communisten waren ze voor het eerst echt onafhankelijk. Nu is er opnieuw uitverkoop aan het westen. In tegenstelling tot wat de meeste mensen denken heeft Albanië een heel rijke ondergrond op het vlak van mineralen, en in het zuiden zit olie in de grond.»

Veto: Is dat ook de reden waarom de maffia

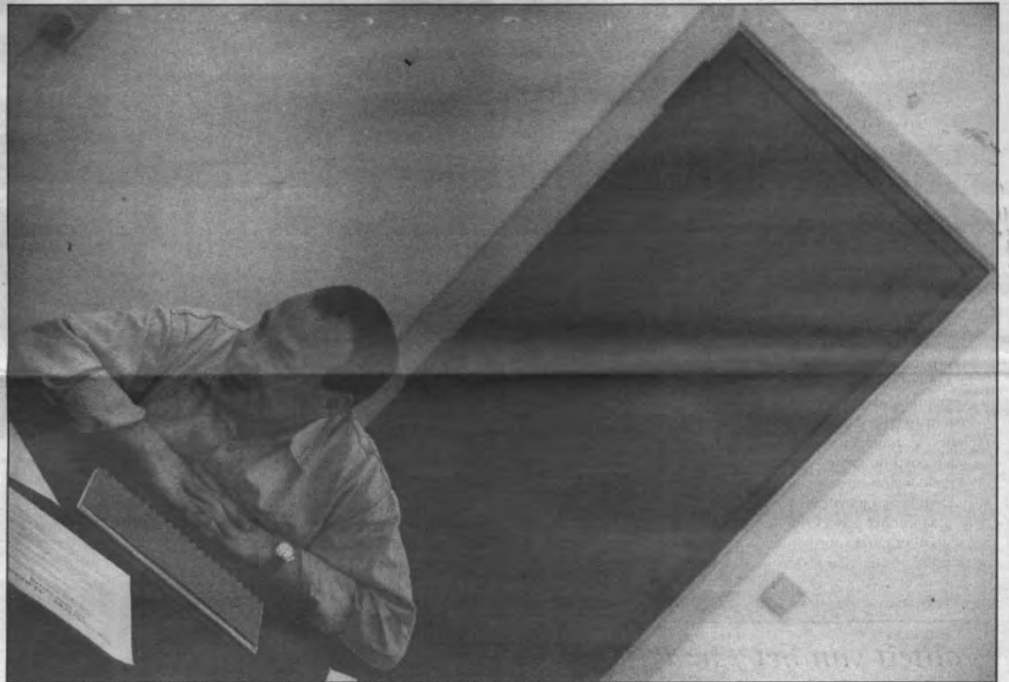
macht, naast de bestaande machtsstructuren van de officiële regering die nog steeds Tirana en een deel van het noorden controleren. Hoe zich die nieuwe machtsstructuren in het zuiden zullen ontwikkelen is niet te voorspellen. De opstand is een protest tegen de ongelijkheden, de corruptie, de uitverkoop aan het Westen, tegen de verarming; het is de eerste anti-kapitalistische opstand in een vroeger Oostblokland.»

Veto: En toch vluchten veel Albanesez naar het kapitalistische Westen?

Liekens: «Ze weten zelf niet goed wat ze willen. Het is dubbelzinnig; enerzijds stellen ze vast dat het kapitalistische systeem in Albanië niet werkt, maar velen blijven denken dat het in het westen wel goed is. De enen kiezen eigen voor hun geld en verlaten het land, anderen proberen in Albanië zelf tot een oplossing te komen.»

Veto: Als de Albanesez zichzelf kunnen organiseren, wat kan dan de rol van een internationale vredesmacht zijn?

Liekens: «Ik persoonlijk ben tegen die vredesmacht, die is er zeker niet voor de gewone Albanese. Die is er om te zorgen dat die opstand niet overslaat op andere landen. Sommige mensen in westerse beleidsmilieus als de Navo zijn daar heel bang van. Hetzelfde kan binnen een paar jaar ook in de vroegere Sovjetunie gebeuren,

Albanesez berijden graag een scheve deur. Liever gras eten zij, dan onafhankelijkheid te verklaren verbeurd.

(foto Yvan Put)

hersteld werd door toegevingen aan het westen en dat ze een grootmachtpolitiek begonnen te voeren. Wat was het gevolg in de praktijk? Vanaf '78 stond het land compleet alleen. Vanaf de jaren '80 was er van economische, sociale of technologische vooruitgang geen sprake meer. Het staatsbudget van Albanië was het budget van een gemiddelde Vlaamse stad, bij wijze van spreken.»

Opstand

«Het eerder dalen dan stijgen van de levensstandaard eind jaren '80, samen met de ijzere greep van het regime, zorgde vooral bij de jongeren voor ongenoegen. Mee op slechtouwen genomen door de gebeurtenissen elders in het Oostblok, is er dan ook in '91 een opstand gekomen tegen het regime. Maar een groot deel van de bevolking heeft het regime heel lang gesteund omdat ondanks die negatieve kanten, de bevolking op twee generaties tijd er enorm is op vooruit gegaan.»

Veto: Nu is er weer een opstand aan de gang, die begonnen is na het ineenstorten van het piramidespel. Wat voor een spel is dat eigenlijk?

Liekens: «Dat bestaat hier ook. Dat werkt zo. Ik speel bijvoorbeeld bank en ik zoek bijvoorbeeld drie mensen die mij — ik zeg maar iets — 20.000 frank geven. Dat is de top van de piramide. Die drie mensen zoe-

zich op Albanië gooit?

Liekens: «De maffia heeft in Italië een paar rake klappen gekregen en ruikt zijn kans om nieuwe winst te maken. Er zijn sterke vermoedens dat Berisha gesteund wordt door een bepaalde maffiaclan. Of de oppositie gesteund wordt door de maffia durf ik niet te beweren. De situatie is nogal complex. Dat blijkt ook uit de opstand. Het piramidespel is de druppel geweest die de emmer heeft doen overlopen, het is niet de diepere oorzaak. De overgrote meerderheid van de Albanesez voelt zich beetgenomen omdat het invoeren van de vrije markt in 1991 niet gebracht heeft wat ze ervan verwachtten. Het piramidespel was hun laatste kans op financiële verbetering. Toen ook dat mislukte was het genoeg geweest. Er zijn eerst een paar vreedzame betogingen geweest, en dat is dan vooral in het zuiden uitgelopen in een echte opstand tegen de regering Berisha.»

Spontaan

«Het is een heel spontane, niet geplande opstand, een volksoptocht, vandaar dat die in het begin gepaard ging met chaos. Ondertussen is dat niet meer het geval. Vooral in de zuidelijke steden, Florès bijvoorbeeld, heb je nieuwe machtsstructuren met committees die het dagelijkse leven organiseren. Een soort van alternatieve

want ook daar zijn er nu al betogingen, ook daar is het ingevoerde systeem aan het instorten, lonen zijn vaak al maanden niet uitbetaald. Bovendien willen ze ook voorkomen dat de opstand overslaat op de Albanese minderheden in de Servische provincie Kosovo bijvoorbeeld: men heeft er nu de Joegoslavische burgeroorlog kunnen beëindigen, en de schrik zit er goed in dat er opnieuw een lont in het Balkankruitvat gestoken wordt.»

«Het westen wil zaken doen en de economie kan alleen maar floreren in een stabiele politieke situatie; dat heeft niets te maken met bekommernis om de mensen. Dat afwijzen van de vrije markteconomie wil trouwens niet zeggen dat ze terug willen naar het oude kommunisme, maar ze willen ook het falende kapitalisme niet. De mensen willen eigenlijk terug naar de voordelen van het koninkdomisme zoals de sociale voorzienigheden, maar zonder de diktatuur, met verregaande democratie dus. Een Albanese dissident, die door de communisten gevangen was gezet, zei: "Onder het koninkdomisme had ik geen vrijheid, en nu heb ik geen geld meer; mijn krot waar ik nu moet in wonen is kleiner dan de gevangenis waar ik in zat."»

Benny Debruyne

De diareportage over Albanië is gratis te bekijken op woensdag 16 april om 20.00 u in de Masereelclub in de Ierse Predikerstraat 25.

"Een riskante wandeling op glad en dun ijs"

Afgelopen zaterdag werd de tentoonstelling 'Nature Morte' officieel geopend. Tot 23 mei kan je door Leuven struinen en een parcours afleggen waarin je als toeschouwer diverse artistieke voorbeelden van de eeuwenoude relatie tussen kunst en natuur voorgeschoteld krijgt. Zowel de lokaties als de kunstwerken zelf vallen op door hun enorme verscheidenheid. Wat hen bindt, is een ambitieus opzet dat geschiedenis, ecologie en kunst wil verbinden, een concept dat de afgelopen jaren meermalen werd toegepast in een poging om de hedendaagse kunst te 'struktureren' en samen te brengen rond het actuele thema dat ecologie geworden is.

De titel 'Nature Morte?' verwijst enerzijds naar het boek 'Nature Morte?' van curator Johan Pas — kunsthistoricus, docent aan de Stedelijke Akademie voor Schone Kunsten in Antwerpen en verbonden aan de educatieve dienst van het Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen — dat vorig jaar verscheen en waarin hij een historisch overzicht van de relatie kunst-natuur schetst. Als 'vervolg' is er nu de Leuvense tentoonstelling, waaraan nog een vraagteken extra werd toegevoegd. "Een gevaarlijke wandeling op glad en dun ijs", zo noemt Johan Pas de hele onderneming. Eenduidige antwoorden zijn er immers (nog) niet. Anderzijds verwijst de term 'nature morte' naar het — traditionele — stilleven, dat vooral in de zeventiende eeuw als 'vanitasmotief' fungeerde. Ijdelheid der ijdelheden, de vergankelijkheid van de dingen, van het leven zelf werd een manier om de wereldlijke rijkdom te relativiseren en er een hogere voor in de plaats te stellen.

Ecologie betekent elke omgang van de mens met zijn omgeving, en dus ook — onvermijdelijk — met de natuur. Het thema op zich is dus allesbehalve nieuw, maar kreeg in de jaren '60 een nieuwe invulling met het ontstaan van bijvoorbeeld Land Art, Arte Povera en ecologische kunst. Dat kunst zich zowel vormelijk als inhoudelijk meer met natuur ging bezighouden vanuit een ecologisch bewustzijn is ongetwijfeld waar, en daarvoor is de link met vandaag zeker niet onterecht. Er was in de jaren '60 en '70 echter méér aan de hand. Deze nieuwe stromingen stelden namelijk de hele kunstpraktijk- en handel in vraag via de vorm en aard van hun werk. Het conservatieve beleid van de meeste musea ten opzichte van de hedendaagse kunst werd vakkundig gehemeld en ondergraven door kunst die zich buiten de muren van het museum begaf. Land Art is daar een zeer tipisch voorbeeld van. Minimale ingrepen in het landschap — waarbij dat landschap zelf fungeerde als onlosmakelijk deel van het kunstwerk — maakten deze kunstvorm totaal ongeschikt om in een museum getoond te worden.

Onthecht

Daarnaast werd — even typerend voor de tijdsgeest — de kunsthandel fundamenteel in vraag gesteld, wat leidde tot zeer uiteenlopende stromingen, van Pop Art tot Arte Povera. Deze kreeerden allebei een nieuwe — zij het totaal verschillende — houding ten opzichte van het commerciële aspect van de kunst. Arte Povera, letterlijk 'arme kunst', kenmerkte zich door een uitgesproken gebruik van zeer 'onedele', vaak goedkope materialen en technieken die leidden tot nieuwe disciplines. Het gebruik van onbewerkt hout, allerlei afval en zelfs organisch materiaal werkte zowel vormelijk als inhoudelijk vernieuwend — waarbij ongetwijfeld ook de invloed van modernisten

als Hans Arp meespeelt. Deze kunstwerken hebben, in tegenstelling tot een traditionele sculptuur in brons of steen, een sterk vergankelijkheidsaspect. Ze zien er vaak goedkoop uit en werken daardoor de traditionele kunsthandel tegen. Ook het aspect 'natuur' werd geëxploreerd, waardoor de Arte Povera een onthecht en zelfs mystiek karakter werd toegedicht.

Drie figuren, allen vertegenwoordigers van een kunst die de relatie met de natuur centraal stelden, fungeren als proloog voor de eigenlijke tentoonstelling. De godfather van de Duitse Grünen en revolutionair ecologisch kunstenaar Joseph Beuys mocht hier natuurlijk niet op het appél ontbreken. In zijn vroegste werk zijn vooral de elementen koper, vilt en vet essentieel. De vroegste batterijen werden uit deze drie materialen samengesteld, en vormen zo een potentiële energiebron. Bovendien verwijzen koper, vilt en vet naar Beuys' ongeluk tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen hij als piloot werd neergeschoten en zeker gestorven zou zijn, ware het niet dat hij bedekt werd door een viltten deken. Zijn verbrande hoofd werd ingesmeerd met vet, een natuurlijke levensbron. Het derde element, koper, was fundamenteel als geleider van warmte en energie. Later vertaalde zijn ecologisch bewustzijn zich in zeer uiteenlopende 'Aktionen', multimediale acties die op foto en video werden vastgelegd en zo hun tijdelijk karakter overstegen. In één van zijn acties liet Beuys zich geruime tijd in een kooi opsluiten, samen met een wolf. Hij toonde — als artistiek bemiddelaar tussen natuur en cultuur — daarmee de verwijdering maar tegelijkertijd ook de toenadering aan die de westerse mens meer bij zichzelf kan brengen.

De tweede 'pijler' van de ecologische kunst is Giuseppe Penone, samen met Gilberto Zorio en Giovanni Anselmo de grondlegger van de Italiaanse Arte Povera. Deze kunstenaars waren ervan overtuigd dat traditioneel vervaardigde kunstwerken alleen traditionele waarden konden overbrengen, en spitsen zich toe op een afvlakken van de 'kunstervaring' bij het publiek. Steen, aarde, hout, asfalt en aarde worden door onder andere Penone op poëtische en zelfs mystieke wijze aangewend om een nieuwe artistieke energie over te brengen, die tevens een nieuwe houding ten opzichte van de natuur impliseerde. Zo werkte hij sculpturen met levende planten uit, die het onvergankelijke karakter van traditionele sculpturen radikaal van de hand wezen. Hun groei en bloei als metafoor voor een kunst, die konstant in evolutie is.

De derde figuur is de Britse Land Art kunstenaar Richard Long, sinds de jaren zeventig bekend door zijn werken met sprokkelhout, takken en dennennaalden die in

geometrische patronen — meestal sirkels — op de ondergrond uitgespreid worden. Deze vormen een conceptuele sculptuur, als neerslag van een natuurwandering. Hij manipuleert of bewerkt het gevonden hout bewust niet, de ruwe blokken worden als 'objets trouvés' eenvoudigweg in een nieuw verband getoond. Waar de Land Art zich het sterkst buiten de musea situeerde, lijkt het nu alsof deze kunststroming het makkelijkst kon gerecupereerd worden in een museale context. Het werk van Long blijkt immers zelfs in een museumzaal weinig aan zeggingskracht in te moeten. Zijn internationale sukses zorgde er dan ook voor dat hij in vele openbare collecties vertegenwoordigd is.

De ganse 'rekuperatiebeweging' — naar de museale context — van Arte Povera, Land Art, ecologische en zelfs conceptuele kunst is een vaststaand feit, en hoegenaamd geen kritiek op het concept van deze tentoonstelling. Waar men in de jaren zeventig en tachtig het einde van de kunst aankondigde, lijkt deze zich — in tijden van crisis? — weer terug te plooiën op de gangbare kunstpraktijk. Natuur, ecologie

vereist staat buiten kijf, anders ziet de toeschouwer door de ecologische bomen het bos niet meer. Bij sommige kunstenaars verwijst immers vooral het materiaalgebruik naar een ecologische invulling, zoals de robuuste boomstronk van Denmark die zijn rechthoekige, 'oorspronkelijke' plaats tussen de tafels in de leeszaal van de centrale bibliotheek heeft ingenomen. Bij anderen kan je het concept zelf ecologisch van inspiratie noemen, het materiaalgebruik dan weer niet. Wessel di Wessel's werk illustreert deze werkwijze, met een auto die in een hermetisch gesloten serre wordt gestart tot hij vanzelf stilvalt wegens luchtgebrek. Er zijn ook deelnemende kunstenaars die beide domeinen, het vormelijke en het inhoudelijke, toepassen in hun werk. Dit is herkenbaar in de grassculptuur van Kris Vanhemelryk op het Ladeuzeplein. Zes vogelachtige creaturen, gekonstrueerd uit met aarde bedekt kippenegas, zitten er gevangen in een kooi en worden elke dag royaal begoten om het ingezaaide gras te doen groeien. Het onderdeel 'plaatsen' stelt de daadwerkelijke relatie van de mens met zijn natuurlijke en stedelijke omgeving centraal. In 'materialen' worden de kunstenaars die werken rond bloei en vergankelijkheid samengebracht. Tipend is dat zij werken met organische of recyclagematerialen. 'Leven', het vierde thema, behandelt de relatie tussen mens en dier, en 'akties' benadrukt de wandeling zelf als moment van ecologische reflectie, als rechtstreekse betrokkenheid en inwerking van de opgedane indrukken op de toeschouwer.

Juwelkevers

Of de aangehaalde thema's als bindmiddel voldoen en of dat überhaupt nodig was, zal de receptie van de tentoonstelling moeten uitwijzen. Feit is dat sommige categorieën nogal arbitrair en in functie van bepaalde deelnemende kunstenaars gekozen lijken, zoals bijvoorbeeld het insect als metafoor van de mens, waarbij het belletje 'Jan Fabre' onmiddellijk gaat rinkelen. Deze bekleedde een sculptuur in de vorm van een mikroskoop met juweelkevers, als metafoor voor de relatie mens-insect. Wie bekijkt wie? Als kunstenaar zijn er duizenden manieren om de relatie met de natuur tot uitdrukking te brengen, en dat heeft de tentoonstellingmaker zeer goed begrepen. Voor de geïnteresseerde leek is het ongetwijfeld een boeiende kennismaking met

een breed spectrum van hedendaagse kunst(enaars), gesitueerd in een niet alle-daagse context.

Wie in de provinciehoofdstad van Vlaams-Brabant op zoek gaat naar een behoorlijke tentoonstellingsruimte voor hedendaagse kunst, is morgen nog niet thuis. Het gebrek aan zo'n ruimte werd door Johan Pas echter creatief opgelost en is ongetwijfeld een verrijking voor de meeste werken. Deze manier van presenteren werkt tevens drempeleverlagend, en het is onge-meen boeiend om de wisselwerking met de omgeving als een soort 'cité d'amis' te beleven, wat je in een — meestal vrij steriele en zelfs sakrale — museale context mist.

Ann Bries

Het parcours van 'Nature Morte' is nog tot 23 mei elke dag te verkennen, van 10.00 u tot 17.00 u. Startpunt is het Cultureel Centrum Romaanse Poort in de Brusselsestraat. Daar krijg je een wandelroete, die je natuurlijk naar believen kan wijzigen. Individuele bezoekers betalen 200 frank, 150 frank is het tarief voor inwoners van Vlaams-Brabant, 26-mimmaars en 60-plussers.

Lokinosaurussen op Ladeuzeplein moeten mannelijk reptielenbrein van Bergen lokken. (foto Jeroen Lissens)

en milieubewustzijn in het algemeen zijn thema's die een vergelijkbare weg hebben gevolgd. Van een kleinschalige, zeg maar dissidente stroming werd via allerlei milieu-organisaties en groeperingen, ook de natuur en het milieu maatschappelijk 'gerecupereerd'. Afvalbusiness in big business, ook Greenpeace doet aan merchandising, reclame en is een kwasi gevestigd instituut geworden, sinds de politiek het milieu eindelijk op de agenda heeft gezet. Kortom, natuur is 'in', en een tentoonstelling als 'Nature Morte' illustreert dit op een boeiende wijze.

Rekuperatie

Inhoudelijk werd de tentoonstelling opgebouwd rond vijf thema's. Naast de proloog met de drie grondleggers zijn dat 'plaatsen', 'materialen', 'leven' en 'akties'. Niet minder dan 36 kunstenaars presenteren zeer uiteenlopend werk, gaande van de installaties van Guillaume Bijl tot die gipsen afgietsels van zeelauva van Koen Wastijn & Johan Deschuymer. Dat zo'n divers aanbod voor een beter begrip een hechte structuur

"Columbus ontdekte Amerika, maar ik ontdek de zee"

De Nederlandse kunstenaar Servaa's is een merkwaardig man. En hij heeft iets met vis. Zoveel als wel duidelijk uit het werk waarmee hij de kunstwereld tot nu toe verbaasde: hij verkocht zeelucht in blik en visgeur in parfumsflesjes — 'Eau de poisson', een parodie op de beroemde 'poison'-geur van Dior — en hij stal op internationale kunstbeurzen de show met een heus haringkraam. De koper kreeg bij elk maatje wel een certificaat van echtheid, genummerd en getekend door de kunstenaar; dit alles onder het gelegenheidsmotto 'kunst is wat je eet'. Verder trok hij door Europa met een tankwagen vol visgas, en ontwierp hij auto's en fietsen met visgasaandrijving. Ook bracht hij flessen met drinkbaar zeewater op de markt.

Maar zijn zee-obsessie is niet Servaa's enige opvallende kenmerk. Kunst is volgens hem ook bij uitstek een verhandelbaar produkt. En de kunstenaar bijgevolg de handelaar bij uitstek. Daarom richtte hij enkele jaren geleden de stichting 'Int. Fish-handel Servaa's en Zn.' op, die instaat voor de verkoop van zijn kunstwerken. De stichting stuurt regelmatig een postordercatalogus naar mogelijke kopers, met daarin een aantal foto's van nieuwe kunstwerken en — natuurlijk — een bestelformulier. Als hij in musea of galerijen exposeert bouwt hij de ruimte ook vaak om tot een viswinkel, waarin hij met een schort voorgebonden als de perfecte marktkramer zijn kunst aan de man brengt.

Hektoliter

Servaa's wil op die manier het onderscheid tussen alledaagse consumptiegoederen en kunstwerken ongedaan maken.

Gratis naar 'Nature Morte'

Straatarme, gierige of nieuwsgierige kunstminnende geïnteresseerden worden bij Veto in de watten gelegd: deze week geven wij zomaar, vanzelf, gratis, voor niks, noppes, ziltsh 25 vrijkaarten weg en u hoeft er geen pieren voor uit wanus te halen. Uw komst naar het hoofdkwartier in de 's Meiersstraat 5 op woensdag 15 april tussen 14.00 u en 16.00 u zal volstaan. Zonder dank.

Kunst moet volgens hem voor iedereen toegankelijk zijn, en vooral makkelijk geconsumeerd kunnen worden — vandaar ook het experiment met het haringkraam. "In een wereld waarin alles om geld draait, is kunst een onderdeel van de markt geworden.", legt hij uit, "En als kunst gelijk is aan geld, kan je evengoed een viswinkel openen als een schilderij maken."

"Ik ben er nog steeds niet aan gewend. Als ik op een duin naar de zee sta te kijken, dan denk ik: 'Is dat allemaal van mij? Nou!'"

Deze opvatting situeert hem in de stroming van de 'business art', waarvan Andy Warhol dertig jaar geleden een van de eerste entoesiaste adepten was. Ook hij stelde het tot doel zijn kunst voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk te maken. Door via de zeefdruk — een techniek waarmee kunstwerken goedkoop en makkelijk gereproduceerd konden worden — van zijn schilderijen en massaproducten te maken, hield hij de prijs laag en het publiek zo groot mogelijk. Hetzelfde probeert Servaa's nu met een project dat al enkele weken loopt, en gedurende de Nature Morte ook in Leuven te zien is. De kunstenaar verkoopt namelijk zee per hektoliter, en voor een goed doel. Hij legt zelf uit wat zijn bedoeling is.

Servaa's: "Greenpeace vroeg zich een tijd geleden af hoe ze de mensen weer konden betrekken bij de zee: Ze zijn met die vraag naar mij toe gekomen, en toen heb ik dit project bedacht. We leven in een tijd van hebben, waarin de mensen alleen verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen bezit. Ik heb dan door advocaten en notarissen laten onderzoeken of de zee al van iemand is, en het bleek dat niemand ooit een claim op de zee heeft durven of willen leggen."

Duits

"Tot mijn grote verbazing was het mogelijk om alle zee officieel op mijn naam te laten zetten, en dat heb ik dan gedaan. Alleen een klein stukje van de kust van Nieuw-Zeeland is in dertienhonderd verkocht. Maar de rest is dus van mij, en die kan ik verkopen. De bedoeling is de mensen een stukje zee te laten bezitten, en ze er op die manier voor te laten zorgen. De helft van de opbrengst gaat trouwens naar Greenpeace. Met de rest financieren we de campagne."

Veto: U bent begin maart begonnen. Heeft u al veel zee verkocht?

Servaa's: «Achtentwintig hektoliter al. Vooral aan Nederlanders, maar de laatste tijd krijg ik ook veel aanvragen uit Duitsland. De kopers mogen zelf kiezen welk

ren doet; geld verdienen met producten die verband houden met het ekologische bewustzijn.

Servaa's: «Dat klopt. Maar ik ben niet vies van kommersie; als ik op deze manier ervoor kan zorgen dat de mensen na gaan denken over wat er met de natuur gebeurt, is dat toch goed? Ik gebruik kunst nu puur als middel om een doel te bereiken. Het is interessant dat het niet meer om zee gaat, maar om handelswaar, een produkt. De zee verkopen als kunst, dat is nu eenmaal business art. Magritte zei "Dit is geen pijp"; ik zeg nu "Dit is geen zee, dit is kunst".»

«Ik lok met mijn actie ook graag een maatschappelijke discussie uit. Dat lukt soms wel. Zo schreef iemand van een Nederlandse krant dat ik al mijn zee vooral niet

God schiep de zee, ik verkoopt zee. Geen kunst toch.

(foto Peter Creemers)

aan de Duitsers mocht verkopen. "Don't mention the war", heb ik toen gezegd.»

Oorlog

Veto: Vindt u dat de rol van de kunst ligt in het maatschappelijk engagement?

Servaa's: «Dat vind ik wel, ja. Anders staat kunst weer op een voetstuk, ver van de mensen af. Ik wil de kunst naar de mensen toebrengen. Daarom kost een hektoliter zee ook maar vijftig gulden; niet alleen het elitaire kunstpubliek, maar ook de bakker en de groenteboer moeten mijn kunst kunnen kopen. En kunst heeft zeker een maatschappelijke rol. Daarom heb ik tijdens de Golfoorlog tienliterblikken vislucht uitgestrooid boven Koeweit. Dat was een politiek statement. Ik heb me ook beziggehouden met apartheid, en ik ben met een VN-truck naar Bosnië gegaan. Maar tien witte vredesduiven, om mijn verantwoordelijkheid als beeldend kunstenaar op te nemen. Dat is nodig. En toen ik terugkwam was de oorlog afgelopen. Mool toch?»

Veto: In feite doet u wat Greenpeace ook al ja-

aan de Duitsers mocht verkopen. "Don't mention the war", heb ik toen gezegd.»

Oorlog

Veto: Vindt u dat de rol van de kunst ligt in het maatschappelijk engagement?

Servaa's: «Dat vind ik wel, ja. Anders staat kunst weer op een voetstuk, ver van de mensen af. Ik wil de kunst naar de mensen toebrengen. Daarom kost een hektoliter zee ook maar vijftig gulden; niet alleen het elitaire kunstpubliek, maar ook de bakker en de groenteboer moeten mijn kunst kunnen kopen. En kunst heeft zeker een maatschappelijke rol. Daarom heb ik tijdens de Golfoorlog tienliterblikken vislucht uitgestrooid boven Koeweit. Dat was een politiek statement. Ik heb me ook beziggehouden met apartheid, en ik ben met een VN-truck naar Bosnië gegaan. Maar tien witte vredesduiven, om mijn verantwoordelijkheid als beeldend kunstenaar op te nemen. Dat is nodig. En toen ik terugkwam was de oorlog afgelopen. Mool toch?»

Ann Bries
Martijn Graumans

Servaa's kunst is te bezichtigen in de centrale bib op het Laadzeplein. Op een landkaart die daar hangt is aangeduid waar de achtenzeventig hektoliter liggen die hij al heeft verkocht. De verkoopakte van zijn eerste hektoliter zee hangt daar ook ten toon.

Avontuurlijke Jongerenreizen

van 18 tot 28 jaar

- wandelreizen
- trekkings
- canyoning
- rafting

in Europa, Marokko, Nepal

Naam

Adres

Terugsturen naar Anders Reizen, Refugiestraat 15, 3290 Diep of fax 013 / 32 18 08

BON voor GRATIS brochure of BEL 013 / 33 40 40

Anders
reizen

Tikkantoor
Devano
016/490.890

Tekstverwerking * Laserprinting
Lay-out * TekstInbreng

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen,....

Gespecialiseerd in
wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring

T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Velthem-Beisem)

(advertentie)

Van teekransjes en mannenclubjes

De voorbije jaren werd er al heel wat onderzoek verricht naar de man-vrouwverhouding in allerlei instituties. De politiek, de top van de bedrijfsweld, de zogenaamde zachte sektor: geen van allen ontsnapten ze aan het alziend oog van veelal feministisch ingestelde onderzoekers die bewezen dat gelijkheid in onze maatschappij nog steeds eerder theorie dan realiteit is. Ook de werkgroep Vrouw-Man-Universiteit-Samenleving (Vmus) van Sociale Raad heeft zich nu aan iets dergelijks gewaagd, en wel door de hand in eigen boezem te steken. Hoe staat het met de man-vrouw-verhouding binnen de studentenbeweging? Niet zo slecht, zo blijkt. Het zijn vooral de raden van de studentenoverkoepeling die nog wat zullen moeten sleutelen om tot een seks-evenwicht te komen. Het merendeel van de kringen daarentegen komt al aardig in de buurt.

Het idee om een dergelijk onderzoek te voeren is niet nieuw. Zes jaar geleden reeds hadden enkele entoesiaste Sorakkers een beperkte studie uitgevoerd bij 7 Leuvense kringen. De resultaten van dat onderzoek waren nogal ontnuchterend. Kringwerking bleek toen nog een vrijwel eksklusieve mannenbezigheid te zijn. Reden genoeg dus om het onderzoek dit jaar nog eens te herhalen.

Het opzet van het onderzoek bestaat uit twee delen. Er werd gestart met een kwantitatieve fase waaraan twaalf kringen, vier raden en de Overkoepelende Studentenraad (OSR) van de Katholieke Hogeschool Leuven bereid waren mee te werken. In deze fase werden pure feiten verzameld en verwerkt. Daarna volgde nog een kwalitatieve fase waarin, aan de hand van interviews met actieve en niet-actieve studenten, een verklaring werd gezocht voor de resultaten uit de vorige fase. In beide fases werd geprobeerd zo wetenschappelijk mogelijk te werken. Toch is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de resultaten. Ze kunnen best gezien worden als een huidige stand van zaken, en enkel bij de organisaties die hun medewerking aan het onderzoek verleenden.

Kringspeler

Bij de kringen valt het dus allemaal nog wel mee (zie tabel 1). Alhoewel een gemiddelde participatie-index van 0,92 staat voor een significante ondervertegenwoordiging van vrouwen in kringfuncties, lijkt de toestand op het eerste zicht niet zo dramatisch. Bovendien hebben vijf van de twaalf onderzochte kringen een participatie-index van 1 of hoger, zeven kringen scoren boven het gemiddelde.

Wie dacht dat meisjes in 'grote kringen' (meer dan duizend studenten) minder aan hun trekken komen, slaat de bal duidelijk mis. Drie van de vier onderzochte 'grote kringen' zijn terug te vinden in de top vijf van relatieve vrouwenparticipatie. De vierde 'grote kring' (VRG) zit maar net onder het gemiddelde. Dit betekent natuurlijk niet dat een kleine kring het per definitie slecht doet.

Uit een sterke onder- of oververtegenwoordiging van vrouwelijke studenten aan een bepaalde faculteit kan men geen conclusies trekken met betrekking tot vrouwelijk engagement in de kring. Zo scoort VTK zeer goed en Wina zeer slecht wat betreft relatieve participatie van vrouwen aan de kringwerking, alhoewel de vrouwelijke studenten aan beide faculteiten sterk in de minderheid zijn.

Het feit dat VTK uit een veel bredere basis kan rekruteren dan Wina (er zijn nu eenmaal meer burgies dan wetenschappers) zou hier een rol in kunnen spelen. Met de huidige gegevens kan hierover echter geen definitieve uitspraak gedaan worden. Een feit is wel dat — tegen de algemene verwachting in — mannen relatief ondervertegenwoordigd zijn in de kring van de Burgerlijk Ingenieurs. De opvallendste cijfers zijn echter te vinden bij de Pedagogische Kring. Maar liefst 86% van de studenten Pedagogie zijn meisjes. Toch vervullen zij maar 41% van de functies in hun kring. Dat is meer dan de helft 'te weinig', of omgekeerd: mannen vullen vier keer 'te veel' functies in de Pedagogische Kring.

Functie

Het algemeen beeld van de sekseverhouding is bij de meeste kringen dus vrij positief. Maar dit kan een grote interne ongelijkheid verbergen. Daarom werd ook de geslachtsverdeling per functie onderzocht. Met andere woorden: houdt het cliché 'De meisjes van cultuur en de mannen van 't kafee' nog altijd stand?

Ook op gebied van functieverdeling lijken de kringen echter politiek korrekt te zijn. Meer dan de helft van de functies is niet tipisch mannelijk of vrouwelijk te noemen.

dat er al een lange weg afgelegd is. In '90-'91 waren gemiddeld slechts half zoveel meisjes actief binnen een kring dan men op basis van de geslachtsverhouding in de betrokken faculteiten zou verwachten. Zo was VTK op dat moment nog één groot mannenbastion. De meest vrouwvriendelijke kring dat jaar was Wina (dit jaar een staartkring) met 33% vrouwelijke studenten en 24% meisjes in de kringwerking. Het feit dat Politika nog boven het gemiddelde scoort heeft de kring te danken aan het feit dat ze dat jaar een vrouwelijke hoofdcoördinator had. Kortom, op basis van de summier gegevens kan men voorzichtig stellen dat de kringen toch op de goede weg zijn wat betreft gelijk sekseverhoudingen in hun werkingen.

In tegenstelling tot zes jaar geleden werden dit jaar ook de raden van de Leuvense Overkoepelende Studentenorganisatie (Loko) doorgelicht. Aangezien zij alle studenten vertegenwoordigen op verschillende niveaus en met betrekking tot verschillende onderwerpen, is de geslachtsverdeling binnen Loko minstens even belangrijk als binnen de kringen. De situatie ziet er hier echter minder rooskleurig uit. In de studentenpopulatie zijn 53% vrouwen. Toch worden slechts 41,74% van de functies in de studentenoverkoepeling door hen ingevuld. Vooral Kringraad (bevoegd voor on-

minder dan 1 op 3 vrouw. Gewogen op belang van de functies binnen deze raad is de vrouwelijke participatie zelfs te reduceren tot 1 op 6.

De belangrijkste functie binnen een raad (voorzitter) wordt in alle vier de gevallen uitgeoefend door een man (zie kadertje: tabel 2). Ook in het bureau (uitvoeren en voorbereiden van het beleid) en het medebeheer (degenen die de studentenvertegenwoordiging aan de KU Leuven de facto realiseren) zijn mannen sterk oververtegenwoordigd. Samengevat betekent dit dat vrouwen die actief zijn binnen de raden zich doorgaans niet inlezen met de functies die traditioneel het meeste gewicht in de schaal leggen. Enkel de vrijgestelden vormen hierop een uitzondering met een vrouwelijke inbreng van 75%. De vrijgestelden zorgen voor de inhoudelijke en administratieve ondersteuning van de raden en zijn de enigen die (halftijds) voor hun engagement betaald worden.

Schaal

Het effect van bovenstaande wordt nog versterkt door het feit dat vrouwen sowieso systematisch ondervertegenwoordigd zijn in de raden. Alhoewel er binnen de kringen een vrij gelijke participatie is, sturen zij toch nog hoofdzakelijk mannen als vertegenwoordigers naar de overkoepeling. De kringvertegenwoordigers — die al dan niet op basis van stemming de eigenlijke standpunten van de raden bepalen — zijn slechts in 40% van de gevallen vrouwen, terwijl zij toch een populatie vertegenwoordigen die voor 53% uit vrouwen bestaat.

De redenen voor dit geringer engagement van vrouwen in Loko zijn niet duidelijk. Willen, kunnen of durven zij minder

Wetenschap lost eeuwenoude frustratie van de vrouw op: eindelijk heb ik ook zo'n lul. Kijk eens hoe ze stralen.

(foto Yvan Put)

men. Bij de 'top' van de kring stootte men wel op een vreemd fenomeen. De preses is in de overgrote meerderheid van de gevallen nog steeds een man (80%). De vicepreses is echter in drievierde van de kringen vrouwelijk. Een aanduiding dat er gestreefd wordt naar een seks-evenwicht of gewoonweg het ekkuustruusfenomeen bij studenten? Naast de presessen zijn er nog enkele centrale posten binnen de kringen die vooral door mannen ingenomen worden. Zo zijn 70% van de vertegenwoordigers op de diverse faculteitsraden (belangrijkste fakultaire vertegenwoordigersfunctie) mannen en wordt ook het cliché van de tapkast bevestigd: 70% van de fakultair verantwoordelijken zijn mannelijk.

Voor de vier kringen die zowel nu als zes jaar geleden aan het onderzoek hebben meegewerkt, kan alleszins gesteld worden

derwijs en studentenvertegenwoordiging op academische raad, het hoogste beslissingsorgaan aan de KU Leuven waar de studenten een stem hebben) scoort met 32% vrouwen zeer slecht.

Anciens

De studentenwerking voor buitenlandse studenten (Portulaca) is de enige die een redelijk seks-evenwicht heeft. Dit evenwicht wordt evenwel veroorzaakt door een sterke oververtegenwoordiging van vrouwen bij de Belgische studenten en van mannen bij de buitenlandse.

In dit kader werden ook de gegevens van de Overkoepelende Studentenraad van de Katholieke Hogeschool Leuven opgevraagd. Aan de KHL zijn 69,36% van de studenten vrouwen. In hun OSR is echter

dan mannen deel nemen aan de overkoepelende studentenorganisatie? Een poging tot antwoord op deze vraag komt aan bod in het artikel op pagina 9. Vast staat echter dat de koepel nog een serieuze inspanning zal moeten leveren om tot een min of meer gelijke geslachtsverhouding te komen. Uiteraard mag deze inspanning zich niet enkel richten op numerieke gelijkheid maar moet er ook over gewaakt worden dat de inbreng van vrouwen op alle niveaus binnen de raden verspreid is, zodat zij op die manier een groter gewicht in de schaal kunnen leggen.

Wim De Pop
Anja Kovacs

Voor meer informatie kan u terecht op <http://www.sora.student.kuleuven.ac.be/vmus.htm>.

"Je moet wel je mond opentrekken"

Mannen en vrouwen over prestige

Iaar aanleiding van het onderzoek naar de man-vrouwverhouding binnen de studentenbeweging door de werkgroep Vrouw-Man-Universiteit-Samenleving (VMUS) van Sociale Raad, werd ook een kwalitatief deel aan het onderzoek toegevoegd in de vorm van een aantal interviews. Medewerkers van kringen en raden blijken vrij bewust te zijn van de situatie, die niet als echt natuurlijk wordt gevoeld. Vanuit de eigen achtergrond van macht, kennis of emotie wordt een schuchtere poging tot analyse ondernomen.

De naakte feiten van het onderzoek kun je op pagina 8 lezen. De resultaten ervan zijn hoopgevend, maar toch is er nog steeds een significante ondervertegenwoordiging van

vrouwen. Om na te gaan of dit door de medewerkers van kringen en raden zelf ook al was opgemerkt, werd een aantal mensen geïnterviewd. De negentien mensen die bereid waren om mee te werken aan de interviews, werden onderverdeeld in drie groepen: niet-actieve, actieve kringmensen en mensen die actief zijn in de raden. Vooral de laatste twee groepen bleken een aantal interessante dingen te zeggen te hebben.

Vooreerst werd er nagegaan hoe mensen bij hun kring of raad terecht zijn gekomen. Uit verschillende onderzoeken in het verleden was gekoncludeerd dat vrouwen meer aanmoediging nodig hebben dan mannen om een openstaande functie op te nemen. Een groot aantal mensen vermeldde inderdaad dat zij door vrienden werden gestimuleerd, of persoonlijk werden gevraagd om actief mee te komen werken. Of er hieromtrent een verschil is tussen jongens en meisjes, kon uit de interviews echter niet worden afgeleid.

Quitte

Op de vraag wat de ondervraagden vinden van de man-vrouwverhouding in hun kring, werd nogal uiteenlopend geantwoord. "Er zijn veel meer mannen dan vrouwen die een post bekleden," meent een medewerker van Medisoc, "terwijl er in geheel de richting meer vrouwen zijn." "Nooit over nagedacht, moet ik eerlijk zeggen," geeft een

Eoot toe, maar hij vult onmiddellijk aan: "Ik denk niet dat er zware problemen zijn, anders zou het mij wel zijn opgevallen." "Goed, ongeveer fifty-fifty," menen enkele Medica-entoesiastelingen, en ook zij hebben gelijk. Blijkbaar zijn de meeste kringmedewerkers zich dus vrij goed bewust van de man-vrouwverhouding in eigen huis, ook al hebben ze er niet

ken," zegt iemand van Veto. "Of dat ook de inhoud bepaalt weet ik niet".

Sommige ondervraagden gaan ook op zoek naar een verklaring. Het woord 'prestige' wil hierbij nogal eens vallen. Bij Kul-tuurraad bijvoorbeeld zijn vooral op de Al-gemene Vergadering de meisjes duidelijk in de meerderheid. "Het zou kunnen dat dit komt omdat cultuur in veel kringen een minder prestigieuze functie is".

Lende

Hebben de ondervraagden het gevoel dat mannen en vrouwen evenveel te zeggen hebben op de vergaderingen? Mannen

komen meer én langer aan het woord dan vrouwen, zijn velen het eens. "Natuurlijk, mannen bekleden immers meer posten", zegt een Medisoc'er. "Mischien komt dat omdat ze belangrijker functies hebben en dus ook het meeste te vertellen hebben," meent een Pedagoog. "Je moet er ook naar kijken wie van die mannen iets zegt," merkt een Sorakker op. "Dat is toch ook maar een beperkt aantal".

Participatie vrouwen in Lokofuncties

NR	Functie	OBS	%VRIFU*	Partind*	%VRIFU ²	Partind
1	Andere	2	100,00	1,88	100,00	1,88
2	Ondervoorzitter	1	100,00	1,88	100,00	1,88
3	Vrijgestelde	6	75,00	1,41	66,67	1,25
4	Losse Leden	32	56,52	1,06	43,75	0,82
5	Werkgroeperantw.	7	45,00	0,85	42,86	0,81
6	Kringvert.	122	42,17	0,79	39,34	0,74
	Totaal	248	41,74	0,78	36,69	0,69
7	Inspiraakorganen	17	40,00	0,75	35,29	0,66
8	Buro	30	24,31	0,46	26,67	0,50
9	Medebeheer	19	19,89	0,37	21,05	0,40
10	Vert. soc. kult. org.	8	12,50	0,23	12,50	0,23
11	Voorzitter	4	0,00	0,00	0,00	0,00

%VRIFU = Percentage vrouwelijke functionarissen. Ook dit percentage is gewogen op het aantal mensen in eenzelfde functie van een raad. Twee burelen binnen eenzelfde raad tellen slechts elk voor een halve mee.
Partind = Participatie-index: verhouding tussen de vorige variabele en het percentage vrouwelijke studenten. 53,23% van de eerste cyclusstudenten zijn vrouwen. Een partind* van 1 betekent dat 53,23% van de mensen in een functie vrouwen zijn. Een hoger cijfer = vrouwelijke oververtegenwoordiging en een lager = ondervertegenwoordiging.
%VRIRA = %VRIRA niet gewogen voor gedeelde functies.
Partind = Partind niet gewogen voor gedeelde functies.

allemaal evenveel over nagedacht.

Ook bij de medewerkers van de raden is een dergelijk bewustzijn gegroeid, hoewel dat soms pas naar aanleiding van het interview is gebeurd. "Vorig jaar was er, denk ik, maar één vrouw," zegt een medewerker van Veto. "Ik heb dat altijd heel raar gevonden. Ik heb de indruk dat veel vrouwen onzeker zijn, dat ze een dwuitje in de rug nodig hebben, of dat ze veel bevestiging nodig hebben, meer dan mannen". Bij Sociale Raad lopen er al wat meer vrouwen rond, maar de "écht actieven" zijn toch vooral mannen.

Verschillende studenten laten de opmerking vallen dat dit geen erg natuurlijke situatie is. "Het is toffer om niet in een mannenclub te zitten," meent een kringrad, volgens een kollega het mannenclubje bij uitstek. "Mannen onder elkaar creëren toch een andere stijl en manier van wer-

Anderen leggen er vooral de nadruk op dat degenen die aan het woord komen ook het meeste over de betrokken problematiek weten, ongeacht hun geslacht. "Mensen waarvan je het gevoel hebt dat 'die nu eens iets gaan zeggen', die komen sneller aan het woord," vindt een medewerker van Portulaca. "Als je het gevoel hebt dat ook jij een goed argument hebt, moet je wel je mond opentrekken natuurlijk", wordt terecht door iemand anders opgemerkt. Of iemand dat wel of niet doet, is volgens de meesten niet sekse- maar persoonsgebonden. Ook vanuit hun positie nemen velen trouwens vaak het woord.

Emotie

Eén Sorakker legt er de nadruk op dat er een verschil is in de manier van verwoorden. Mannen zouden direkter zijn, "to the point", zonder al te veel emotie. Vrouwen die echt aan bod willen komen, moeten zich hieraan — noodgedwongen — aanpassen. Ook de manier waarop vergaderd wordt zou tipisch mannelijk zijn. Structureel voorzien dat iedereen aan het woord kan komen, zou volgens hem een oplossing voor dit probleem kunnen zijn.

Al bij al lijken de medewerkers van zowel kringen als raden dus een vrij goed beeld te hebben van de man-vrouwverhouding in hun organisatie. De eerste stap naar verandering is hiermee dus al gezet. Belangrijk is nu om te zorgen dat er dan ook wat verandert. De meningen over hoe dat moet gebeuren zijn vooralsnog echter verdeeld.

Wim Van der Meersch

Anja Kovacs

Tabel 1: Participatie vrouwen in kringen

NR	Kring	OBS	%VRIFAK	%VRIKRI	Partind
1	Mercator	26	54	72	1,35
2	VTK*	147	18	23	1,24
3	Katechetika	62	54	65	1,21
4	Politika*	57	51	51	1
5	Medica*	133	56	56	0,99
6	Germania	50	64	61	0,96
7	EOOS	39	64	59	0,92
	Totaal	776	50	46	0,92
8	VRG*	45	50	44	0,88
9	Crimen	32	64	41	0,64
10	WINA	92	28	18	0,64
11	Medisoc	27	69	40	0,60
12	Pedagogische kring	66	86	41	0,48

* = Grote kringen (meer dan 1.000 studenten).
%VRIFAK = Percentage vrouwelijke studenten aan fakulteit.
%VRIKRI = Percentage vrouwelijke functionarissen in kring. Dit percentage is gewogen op het aantal functionarissen.
Partind = Participatie-index: verhouding tussen de 2 vorige variabelen.
Een kring met Partind van 1 heeft evenveel vrouwelijke functionarissen als men op basis van de geslachtsverhouding in die fakulteit zou verwachten.
Een hoger cijfer = vrouwelijke oververtegenwoordiging, een lager cijfer = ondervertegenwoordiging.

Plannen Acco: klantvriendelijk en meer omzet

Winst met een glimlach

Ip 25 maart 1997 legde Acco haar jaarlijkse resultaten voor aan haar aandeelhouders. Geen verrassingen maar degelijke resultaten die aantonen dat Acco nu wel definitief uit de diepe put is geraakt waar ze sinds het begin van de jaren '90 in terecht was gekomen.

Na de zwaar tegenvallende resultaten eind jaren '80 en begin jaren '90 startte de reorganisatie van Acco in 1992. Via een rigoreuze controle op de budgettering haalde men eind 1992 de voorspelde inkomsten binnen. Tevens zette het bedrijf de trend naar stijgende bedrijfsopbrengsten voort in de jaren die volgden. In 1995 trachtte men de positie van Acco te verstevigen via plannen voor Acco-vestigingen in Kortrijk en Antwerpen. De niet gebudgetteerde opstartkosten voor deze nieuwe lokaties en de buitensporige stijging van de papierenprijs in 1995 maakten echter dat men de vooropgestelde winst van zes miljoen dat jaar niet haalde. Toch sloot Acco het jaar nog met vrij positieve resultaten af. Beter nog, de gedane investeringen in het voorbije jaar zorgden ervoor dat Acco langzaam maar zeker de Antwerpse markt kon veroveren. Acco ging op haar elan door en kon in 1996 dan ook met een positief resultaat van 5.043.000 frank afsluiten. Naast de verovering van een deel van de Antwerpse markt, verklaren een sterke omzetstijging en een betere kostenbeheersing het succes.

De positieve resultaten zijn natuurlijk

een goed vertrekpunt om toekomstplannen uit te tekenen. Met behulp van een stijging van de verkoop van de eigen Acco-uitgaven, een verdere expansie van de winkel te Antwerpen en een stijging van de omzet in de offset- en digitale drukkerij wil men ook volgend jaar de winstcijfers de hoogte in jagen. Uiteindelijk hoopt Acco met een steeds sterker wordende marktpositie betere condities af te dwingen bij de verschillende uitgeverijen, boekhandels en leveransiers. Die betere voorwaarden zijn noodzakelijk om Acco's grootste wens — een blijvende groei — te verwezenlijken. Enerzijds probeert men daartoe dus samen te werken met andere uitgeverijen, anderzijds zoekt men naar nieuwe vestigingen buiten Leuven waardoor men profijt kan halen uit mogelijke schaalvoordelen. Een betere communicatie tussen de verschillende afdelingen zou ervoor moeten zorgen dat alles veel sneller en vlotter verloopt.

Klantvriendelijk

Ook in de commerciële dienst zal de snelheid en klantvriendelijkheid volgend jaar centraal staan. Hiervoor rekent men op een verbeterde interne organisatie, een nieuw concept van papierhandel, een betere beheersing van de voorraad en een uitbreiding van de openingsuren. Dit houdt in dat men het komende jaar in de commerciële dienst niet alleen zal werken aan een verhoging van de omzet, maar ook aan een versterking van de positie en aan een verbetering van het bestaande assortiment. De

ondersteuning via het Tite-lifysysteem moet alles in goede banen te leiden.

Het Tite-lifysysteem is een voorraadbeheersysteem voor boek- en kantoorhandels dat men zal aankopen om een aantal problemen te verhelpen. Zowel wat betreft de bestellingen, de orderverwerking, de voorraadbeheersing, de klantenadministratie en het gebruik van een informatiesysteem wenst men op deze manier efficiënter en meer klantvriendelijk te werken. Hoopgevend voornemens dus, zowel voor Acco in haar geheel als voor het deel waar de studenten het meest direct mee in contact komen, namelijk de commerciële dienst.

Op zoek naar een vakantiejob in het toerisme in FRANKRIJK ?

Geld verdienen en je Frans verbeteren ? Vraag ons gratis informatiepakket aan !

FRANCE PERSONNEL
PB 150, 1000 AM AMSTERDAM
fax: 0031-20 625 31 50

(advertentie)

"Ik doe enkel wat ik goed vind"

Rouwelijke striptekenaars zijn zoals fietspaden. Iedereen vindt dat er meer moeten komen, maar het ziet er niet naar uit dat de situatie snel zal veranderen. De weinige vrouwen die narratieve prentjes maken, zorgen vaak voor een frisse invalshoek, wat in de navelstarende stripwereld bijzonder welkom is. Dominique Goblet is zo'n jongedame. Ze vertelt in een unieke, persoonlijke stijl intimistische verhalen, fotografeert en maakt daarnaast ook illustraties. Een felle babbel over haar eerste boek 'Portraits Crachés', dat het Brusselse experimentele collectief Frigo publiceerde, over haar grootse plannen en over het belangrijke strip-evenement Autarcic Comix, dat eind deze week wordt georganiseerd in Schaarbeek.

Veto: Op het grote stripfestival van Angoulême is je werk enkele jaren geleden in een vrouwen-tentoonstelling opgenomen. Is dat niet symptomatisch voor de positie van vrouwelijke auteurs in de strip? Krijg je nooit het idee dat de mensen je vragen omdat je een vrouw bent?

Dominique Goblet: «Nee. Het is wel waar dat de stripwereld een mannenwereld is. Ze hadden voor die expositie een Belgische nodig en zo ben ik geselecteerd. Maar voor de rest, mijn werk zou grotendeels hetzelfde zijn als ik een man was. Tenminste, mijn ambitie om iets met allerlei kunstvormen te doen, zou dezelfde zijn. De manier waarop

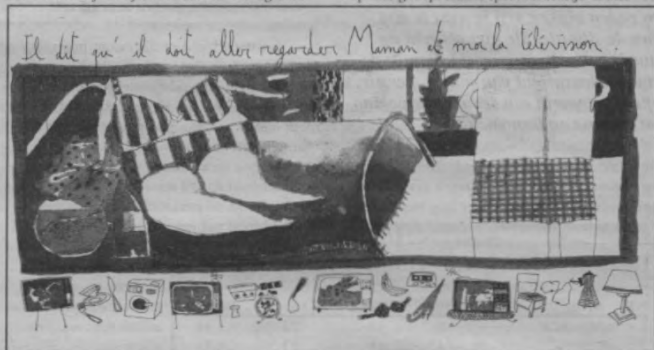
Goblet: «Tja. Je kunt gelijk hebben, maar niet in alle verhalen. Anderzijds maak ik ook wel eens verhalen, die seksistisch zouden kunnen zijn als ze door een man verteld waren. Ik ben helemaal geen feministe. Het kind neemt wel een heel belangrijke plaats in mijn verhalen. Dat komt doordat ik een heel speciale jeugd heb gehad. Ik ben nu veelal geïnteresseerd in de psychologische relaties tussen de personages. Er zit wel een vaste teneur in: wat er ook met kinderen gebeurt, ze zullen hun weg wel zoeken. Kinderen zijn ook interessant als verbindende schakel tussen een koppel: ze zijn koppeltekens. Ik vertel vaak heel zware verhalen, omdat me dat helpt ze met een glimlach te kunnen vertellen. Ik vertel ook nooit alles. Ik wil dat de lezer de sfeer begrijpt, maar ik wil geen anekdotes vertellen.»

«Ik speel graag met de stripwetten. Vaak vertellen mijn teksten iets anders dan de grafiek laat zien. Ik vind het heel boeiend om te zien hoe de tekst iets kan bijbrengen aan het beeld en vice versa. Ik heb onlangs een boekje gemaakt dat de tekst van een vriend illustreert. Ik wil niet weten wat hij zich erbij voorstelt, dat heeft ook geen belang. Ik probeer er het mijne aan toe te voegen.»

Veto: Je vermenging van tekst en beeld gaat erg ver: je schrijft je tekst in het beeld. Je gebruikt bewust geen tekstballons.

Goblet: «Het schrijven van de tekst heeft een meerwaarde voor het beeld. De tekst in een ballon zeggen, zou voor mij betekenen dat je de tekst scheidt van het beeld. Wat me interesseert is het narratieve beeld. Of ik nu schilderijen maak, illustraties, beeld-

hier in de Sint-Lucasschool van Sint-Gillis. Daar ben ik de kerels van Frigo tegen het lijf gelopen, die uiteindelijk hetzelfde idee hadden over beelden als ik. Ze maken wel duidelijk strips, maar in een zodanige vorm dat ze soms zelf ook de vraag krijgen of ze nu wel strips maken. Dat is absurd. Zoals kinderen die aan hun moeder vragen: 'Is die man nu je liefje, mama?' Het mag niet

in het vage blijven. Alsof in een vakje passen een evaluatiecriterium zou zijn. Terwijl de malaise in de stripwereld waarschijnlijk terug te brengen is tot navelstaarderij.»

Veto: Waar heb je die heel bijzondere stijl vandaan?

Goblet: «Er zijn veel kunstenaars die ik bewonder, in de film, in de fotografie, overall. Ik denk dat ik weinig invloeden heb die uitgaan van personen. Het zijn meer sferen en situaties. Ik ga bijvoorbeeld bijna dagelijks naar de vlooiemarkt hier in de buurt. Ik zoek er vooral foto's en schriftjes, voor mijn plezier en voor mijn werk. Ik ben erg gevoelig voor alles wat een verhaal vertelt. Mijn meubels komen allemaal van het Leger des Heils. Ik zou nieuwe, vroege meubels niet kunnen verdragen. Ik heb dus geen zin om invloeden bij naam te noemen, want dat zou een foute indruk geven. Ik word veel meer beïnvloed door mijn manier van leven dan door bepaalde kunstenaars.»

Ziggourat

Veto: Waar ben je tegenwoordig zoal mee bezig?

Goblet: «Op 9 mei zou er een tentoonstelling van mijn werk moeten komen in de Brusselse galerij Ziggourat. Daar ben ik nu origineel werk voor aan het maken, op een groot formaat. Werken van groter dan een meter. Dan is er ook dat boekje met illustraties bij de tekst van een vriend, waarin ik met kleuren en lijnen experimenteer. Hij schreef de tekst toen zijn vader in het ziekenhuis werd opgenomen. Toen ik ergeren halverwege was met de illustraties, is zijn vader overleden. Het is een heel speciaal werk geworden, veel emotioneler en abstrakter dan mijn andere werk. Het wordt ook tentoongesteld bij Ziggourat. Ik vind die tentoonstelling heel boeiend, want je moet ook iets met de ruimte doen. Je kunt je werken daar niet zomaar ophangen als je het narratieve wilt behouden.»

«Na die tentoonstelling heb ik nog twee grote projecten. Het eerste heeft te maken met 'gesloten plaatsen'. Dat zijn inrichtingen, gevangnissen enzo. Ik zou graag een halve maand in zo'n 'gesloten plaats' verblijven en mijn werk afmaken als ik er weer buiten ben. Ik wil snel aan dat project beginnen, maar het zal niet gemakkelijk zijn om in zo'n plaats binnen te geraken. De bedoeling is dat ik allerlei dingen maak: een strip over dingen die in zo'n plaats gebeuren, een meer gevoelsmatige grafische impressie en een fotoreeks. En dan is er nog een autobiografisch project voor de Franse groep L'Association. Dat zal waarschijnlijk rechtstreeks in boekvorm worden uitgegeven, want het is een lang verhaal. Ik denk er al lang over om een dergelijk verhaal te maken, maar ik durfde niet goed want je moet er echt de goede toon voor vinden.»

Veto: Je hebt al voor heel wat avantgardegroepjes gewerkt. Je bent dus ook de aangewezen persoon om ze te vergelijken.

Goblet: «Ik sta het dichtst bij Frigo. Hun ideeën zijn me zeer dierbaar. Ze willen de mogelijkheden van het verhaal, de relatie tussen tekst en beeld, en de mogelijkheden van het beeld helemaal afstaken. Ze stellen hun eisen ook hoog. Bovendien wordt er bij Frigo echt samengewerkt in één atelier. Ik heb er nu al een tijd niet meer gewerkt omdat ik bezig ben met mijn tentoonstelling, maar ik spring er geregeld binnen. Anderzijds is het Franse Amok ook goed. Wat me in Amok minder boeit is dat ze niet op het groepseffect spelen. Ze zijn maar

met twee en stellen aan anderen voor om eens iets samen met hen te maken. Zo krijg je natuurlijk geen langdurige en stimulerende gezamenlijke zoektocht. Het Brusselse Bill is ook heel goed, maar is weer anders omdat ze meer met grafiek bezig zijn. Bij het suksesrijke L'Association zitten vooral mensen die al van hun prilste jeugd jaren bezeten zijn van strips. Ze hebben daar allemaal een enorme stripbagage, zonder andere cultuur uit het oog te verliezen. Die stripachtergrond hebben we bij Frigo veel minder. Voor ons is het stripverhaal gewoon een goede manier om iets te vertellen. Dat neemt niet weg dat L'Association heel vernieuwend is.»

«Het gaat goed met de alternatieve strip. Men kan er niet zomaar omheen. Op het laatste grote stripfestival van Angoulême had L'Association meer nominaties voor de prijzen dan Dargaud. Maar de prijzen hebben ze — op één na — niet gekregen. Daar spelen natuurlijk commerciële belangen mee. Van mij mogen ze de prijzen van Angoulême houden. Ik heb geen zin om in competitie te treden met mensen die ik absoluut waardevol vind. Maar het is heel eenvoudig: ze zullen daar nooit het risico nemen iemand van Frigo te bekronen.»

Veto: Een reden om mee te doen zou kunnen zijn dat je daardoor meer lezers voor je werk kunt krijgen.

Goblet: «Ah nee. Ik doe enkel wat ik goed vind. Als ik die prijzenkermis verwacht, dan ga ik er niet aan meedoen om eventueel wat publiek te winnen. Als er een rechtvaardige prijsuitreiking voor het beste album van het jaar zou bestaan, zonder kombines en financiële intriges, zou ik misschien wel meedoen. Maar dan niet speciaal om lezers te werven. Ik heb geen commerciële motivering. Ik beschouw de feedback van lezers enkel als een steun om voort te gaan. Er is niks dat ik beter doe dan iets dat ik gratis doe, zoals dat boekje voor die vriend. Al de rest is toch enigzins beperkt door commerciële belangen. Je staat onder druk om fouten te vermijden, terwijl foutjes juist interessant zijn. Zoals de onvolkomenheden van een lichaam.»

Veto: Wat verwacht je van Autarcic Comix eind deze week?

Goblet: «Wat voor mij belangrijk is, is dat de mensen beginnen te beseffen dat er van alles leeft in de stripwereld, dat ze kennis maken met de alternatieve strip.»

Gert Meesters

'Portraits crachés' van Dominique Goblet is uitgegeven bij Fréon, kost 790 frank en is verkrijgbaar bij de betere stripwinkel of op Autarcic Comix. Dat festival heeft plaats van 18 tot 20 april in de Hallen van Schaarbeek. Op het programma staan een stuk of tien tentoonstellingen, lezingen, een literaire avond, een fuif... Het kruim van de alternatieve strip zal er zijn. Voor meer informatie: 02/537.64.74.

Tekst en tekening. Koek of krakeling. Het is een tweevuldigheid die geen tot schelden bedwingt. Het is de stem die zingt maar het is de klank die klinkt. (foto Dirk Bernard)

zou waarschijnlijk wel verschillen, omdat ik nu werk vanuit een vrouwelijk standpunt.»

Veto: Je verhalen vertellen over vreemde gezinssituaties, waarin de vrouwen en kinderen dikwijls de slachtoffers zijn.

houwwerken of strips, dat speelt geen rol. Het kan me ook niks schelen als mensen mijn schilderijen illustraties noemen en mijn illustraties strips. Ik wil alleen vertellen. Ik heb eigenlijk illustratie gestudeerd,

zoekertjes

Zoekertjes zonder kommersieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren e.d.) zijn gratis. Voor de andere (te koop, te huur, tikwerk) wordt 100 frank per week aangerekend. De redactie behoudt zich het recht voor een zoekertje niet te plaatsen. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5. Via e-mail kan ook op veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

- ✓ Boerin zoekt prinske, een pedagoog dus.
- ✓ Aan Channel Zero: jullie zijn niet origineel. So I. off. Harvester of Sorrow.
- ✓ Het is goed leven in het land van de kursusdragende Arcidae. R. Pamper.
- ✓ Mais s'il y avait un monstre, l'adresse de son dentiste m'intéresse beaucoup. Parce que pour

- couper une tête comme ça!
- ✓ Te koop: twee tweedehands vuilnisbakken, uitstekend geschikt voor grof vuil. Adres: Van der Kelenstraat 25, 3000 Leuven.
- ✓ Aan Bart S. en Arnaud R. Probeer het zwelzuurvat op de BASF een keer. Het resultaat kan alleen maar positief zijn (vanwege Tamara

- en Stephanie-flir alle Fdlle).
- ✓ Boerin zoekt Boerke, liefst pedagoog.
- ✓ Polle haast u, want ze staat bijna in bloei. De roze pamper.
- ✓ Als SM-praktijk is elektrokitie ook niet mis.
- ✓ Robin Hood, hou u vast: We hebben de Sheriff van Nottingham op u af gestuurd. Bonnie en Clyde.
- ✓ Boerin zoekt tenslotte ook nog een Japanse kerselaar.
- ✓ Tuta rosa coram spinis.
- ✓ En de oscar voor de grootste puber in een mannelijke bijrol gaat naar Hans 'kijk mama, ik heb schaaamhaar op mijn kin' Van N.
- ✓ Wat staat er onder de neus?
- ✓ Horny Mark, your fanclub is back.
- ✓ Steph, ne me rend pas jalouse!
- ✓ To sex or not to sex... that's the frustration.
- ✓ Aan J. de stoofvleesende: het was niet mijn bedoeling iemand persoonlijk aan te vallen (dat vind ik nogal laag). Het was gewoon een reactie op die andere hatelijke opmerking. Als jij jezelf herkent in 'overlopers en egotripers' is dat jouw probleem.
- ✓ Yokaste is back in the fak. Met of zonder Das?
- ✓ Stem anoniem, stem laf: stem Hans Van N.
- ✓ Ik ben Hans en er staat een echte baard op

mijn kin. Aan N.
 ✓ Soms is seks echt wel iets voor mentaal minderbedeelden.

Het Besloten Land
trading cards

verzamel ze!

door Wendy (12 jaar)

STRIPS ☆ COMICS ☆ COOL MEDIA
 Parisstr. 16 * Tel. 22 58 40

De Spuyse

(advertentie)

UNIVERSITAIR SPORTCENTRUM
 TERVUURSEVEST 101 HEVERLEE

elke morgen
 speciale ontbijt-formule aan 75,- fr

elke middag
 speciale broodjeslunch-formule aan 100,- fr

elke namiddag
 verse pannenkoeken aan 95,- fr

elke middag, elke avond
 verse pizza's, pasta's en zomerse slaatjes

en helemaal nieuw vanaf 14 april,
 elke weekdag vanaf 18 uur:
meeneem-pizza's

ELKE WEEKDAG OPEN VAN 9-24 UUR, WEEKEND VAN 10-20 UUR

CAFE PASTA
D'ADARIO

(advertentie)

HEVERLEE 21-23, 3000 LEUVEN. 016/29 01 28

88 **118**

TIENSESTRAAT **KOPIËREN - DRUKKEN - PRINTEN - ONTWERPEN** TIENSESTRAAT

9 - 19 u.	Maandag t/m Donderdag	9 - 22u.
9 - 19u	Vrijdag	9 - 20u.
gesloten	Zaterdag	10 - 17u.

.....IT TAKES TWO TO TANGO..... (advertentie)

agenda & ad valvas

DOOR ANN BRIES

MAANDAG

- 20.00 u **DANS** 'Carmina Burana' & 'Bolero' door Tanztheater Dessau, in Stadschouwburg, toeg. 700/500/300, org. KC Leuven, info 22.21.13.
- 21.00 u **FILM** 'Hiroshima mon amour' (1958) van Alain Resnais, ingeleid om 20.40u, in Vlaams Filmmuseum- en Archief, toeg. 100, org. Vlaams Filmmuseum- en Archief.

DINSDAG

- 20.00 u **TEATER** 'Lucifer' door Het Zuidelijk Toneel en Cie. De Koe, regie Peter Van den Eede, in Stadschouwburg, toeg. 500/350/200, org. KC Leuven, info 22.21.13.

WOENSDAG

- 20.00 u **DIAREPORTAGE** 'Albanie 10 jaar terug', door Albaniewatcher Roger Liekens, in Masereelclub, Ierse Predikherenstraat 25, toeg. gratis.
- 20.00 u **DANS** 'Baroque meets Bernstein' door het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, in Stadschouwburg, toeg. 650/450/250, org. KC Leuven, info 22.21.13.

- 20.30 u **LEZING** 'Feministische perspectieven op politieke vernieuwing' door Sarah Bracke en Ingrid Robeyns van het Autonoom Feministisch Onderzoekskollecief, in Ginkgo Biloba, Vlamingenstraat 116.

DONDERDAG

- 20.00 u **DEBAT** Seksualiteit binnen lesbische relaties. een gesprek met Mips Meyntjens van vzw Impuls, in KC Romaanse Poort, org. Labyrint.
- 20.00 u **KONSERT** Kálmán Balogh & The Gipsy Cimbalom Band, in Zaal Den Dooleeg, St. Renildisschool, Heverlee, met bus 3 om 19.30 u aan het station, liftservice na het konsert, toeg. 350/300/250.
- 20.30 u **TEATER** Bronks speelt 'Honnit soit qui mal y pense', in Vlamingenstr. 83, toeg. 300/200, org. Stuc, info 20.81.33.

VRIJDAG

- 20.30 u **KONSERT** Interfakultaire Bigband o.l.v. Bart Preneel met Frank Vaganée als solist, in zaal Metropol, Diestsestraat, toeg. 250/200, org. Kultuurkommissie KULEuven, info

- 32.41.40.
- 21.00 u **FUIF** Holebifuil 'Roze Zaterdag', in Albatros, org. Roze Drempel.

ZATERDAG

- 11.00 u **COMING OUT** Coming out en aanvaarding, dagactiviteit rond biwerking, aan loket 1 van het station van Leuven, org. Het Goede Spoor.
- 20.00 u **KONSERT** Jubileumkonsert van 'Vier

Pedagogische Kring

- 15/04 om 22.00 u: Woeps, in Lido. 16/04 om 20.00 u: Infovergadering in verband met verkiezingen, in Aud. Michotte.

Politika

- 21/04 om 21.00 u: Optreden van Bram Vermeulen, in Aula PDS.

VRG

- 16/04 om 17.00 u: Kursusdienst met daarna

- op 'n Rij', in Kapel Romaanse Poort, toeg. 400, org. KC Leuven, info 22.21.13.
- 20.00 u **KONSERT** Latijns Amerikaanse DJ wedstrijd, in Waalberg, org. info bij Bert Albrecht, 29.39.20.

MAANDAG

- 20.00 u **DEBAT** 'Uit de Kast': een avond rond coming out, in MSI, Ravenstraat, org. Het Goede Spoor.

afsluitende kursusdienstparty, met sangria, nootjes en... kladpapier.

VTK

- 14/04 om 19.30 u: Kiesdebat, in 200M6.
- 14/04 om 21.00 u: Kieskantus, in Waalberg.
- 15/04 om 14.00 u: Botsauto's en terras, in voor Alma 3.
- 15/04 om 18.00 u: Barbecue met optreden.
- 15/04 om 21.00 u: Film: 'Life of Brian' & 'The Rock'.
- 16/04 om 14.00 u: Lolploegennamiddag.
- 16/04 om 21.00 u: Optreden van Red Zebra, in Waalberg.

“Het komt er op aan een meerwaarde te geven aan wat er al staat”

Is alles goed gaat, dan krijgen de toegestane wetenschappers er op hun Arenbergkampus in Heverlee binnen dit en twee jaar een nieuw ontmoetingcentrum bij. Die ruimte zal ondermeer een kafetaria van Alma en wellicht ook een boekhandel van Acco huisvesten. Dat is op zich natuurlijk niet zo bijzonder, maar het leuke is dat dat gebouwencomplex niet ontworpen werd door één of andere gereputeerde prof of architect, maar wel door een student. Jens Aerts, laatstjaars burgerlijk ingenieur architectuur, is de gelukkige en trotse tekenaar van het ontwerp dat met de hoogste prijs ging lopen in de wedstrijd die de unief uitschreef naar aanleiding van dit project.

Jens Aerts: «De opdracht bestond er in om een aantal functies, waarvoor nu op de Arenbergkampus geen infrastructuur voorhanden is, onder te brengen in één polyvalent gebouwencomplex: een kafetaria voor de studenten, een vergaderzaal, een boekhandel enzo. Tegelijk was het de bedoeling om aan die site, die er nu wat anoniem bijligt meer identiteit en dynamiek te geven. De kampus moest met andere woorden een gezicht krijgen.»

Veto: Wat was je uitgangspunt daarbij?
Aerts: «De moeilijkheid is dat er binnen het gebouw tussen de verschillende onderdelen voldoende connecties moeten zijn. Flexibiliteit is dus het ordewoord. De ruimtes moeten perfect op elkaar aansluiten, en tegelijk moet het geheel voldoende faseerbaar zijn, zodat het hele ontwerp niet in duigen valt, als in de praktijk blijkt dat een bepaalde ruimte een andere bestemming moet krijgen of er gewoon niet kan komen. Maar dat zijn eisen waar elk gebouw vandaag aan moet voldoen. De ruimte moet over dertig jaar nog kunnen functioneren, ook al zit je dan misschien in een heel andere kontekst.»

Veto: Kun je ons even virtueel rondleiden in je winnende ontwerp?

Aerts: «Het ontmoetingcentrum moet een beetje de poort worden die de kampus nu mist. Daarom heb ik geopteerd voor een balkvormig volume dat de hele lengte van de beschikbare ruimte beslaat, met op de twee hoeken telkens een sterker akcent. Op de ene hoek heb ik een pleintje voorzien, omsloten door twee bestaande aula's en de kafetaria. Aan de andere kant is er op een verhoogde sokkel een ontmoetingsplein, dat bijvoorbeeld ook kan dienst doen voor studentenactiviteiten. Intern heb ik het heel eenvoudig gehouden, kwestie van die faseerbaarheid niet in het gedrang te brengen. Langs een lange gang heb ik de verschillende functies geordend op het gelijkvloers. De vormgeving van het gebouw is opeenvolgend bepaald door het ritme van de opvolging van de verschillende functionele ruimtes. Een lichtwand moet ervoor zorgen dat het gebouw vierentwintig uur op vierentwintig bruikbaar is. Bovendien krijgt het geheel zo de betekenis van een baken voor de kampus.»

Realiseerbaar

Veto: Wat vind je zelf de sterke kanten van je ontwerp?

Aerts: «Zo'n ontwerp maak je wel niet alleen. Ik ben veel verschuldigd aan mijn twee begeleiders, Ivo Van Hamme en Leo Van Broeck, beiden assistent aan onze fakulteit. Ik denk dat de jury gekozen heeft

voor een realiseerbaar project. Ze hebben zich niet laten leiden door een bepaalde smaak. Ik heb gewoon een oplossing willen bieden voor een aantal reële problemen: stedenbouwkundige implantatie, flexibiliteit, faseerbaarheid. Daar is helemaal niets wereldschokkends aan, je vindt die problematiek ook terug in de ontwerpen van de andere studenten. Maar blijkbaar heeft men de combinatie ervan die ik voorgesteld heb het meest kunnen appreciëren.»

Veto: Critici zullen zeggen: functionalisme.
Aerts: «Ik hoop dat ik toch heb kunnen vermijden om in plat functionalisme te vervallen. Zelf vind ik er toch een zekere poëzie van uitgaan. De materiaalkeuze of langwerpige vormgeving gaan bijvoorbeeld in tegen wat er nu al staat op die kampus. Een goed stedenbouwkundig ontwerp heeft een eigen, duidelijke identiteit, maar speelt tegelijk in op de bestaande kontekst. Dat kun je alleen maar bereiken als je met je intern programma voldoende de buiten-

aannemen dat er uiteindelijk hier en daar nog wat aan de plannen zal geschaafd moeten worden. Ik ben, kwa ervaring, vertrokken van nul, hé.»

Veto: Je maakt voor je eindverhandeling ook een ontwerp. Hoe zit het daar mee?

Aerts: «Dat ontwerp — onder toezicht van mijn promotoren professor Smedts, Bruno De Meulder en Stephane Beel — kadert in een groter geheel. Ter gelegenheid van Antwerpen '93 werd de organisatie 'Open Stad' opgericht, met de bedoeling een aantal wat verkommerde buurten weer op te waarden door enkele stedenbouwkundige ingrepen. In Antwerpen zijn er projecten gerealiseerd op het zogenaamde 'Eilandje' en rond de Zuiderdokken. De laatste twee jaar is Open Stad ook actief in Brussel, meer bepaald in de Kanaalzone, die er nu heel problematisch blijft. Mijn bijdrage is heel praktisch gericht op enkele stedenbouwkundige infrastructuurproblemen. Ik hou me bezig met het ontsluiten van een kruispunt,

liggen. Maar de plaatsjes zijn beperkt in dit land. Ik hoop dat er stilaan een klimaat groeit, waarin men gaat beseffen dat stedenbouw belangrijk kan zijn om bepaalde problemen die nu heerseren op te lossen. Maar dat besef — en de financiering — moet van bovenaf komen.»

Grandeur

Veto: Gaat het er in het buitenland beter toe?

Aerts: «Iedereen weet wel dat de situatie in Nederland een stuk comfortabeler is. Het Vinex-programma — één miljoen nieuwe woningen tegen 2005 — zorgt er voor de dynamiek die wij voorlopig moeten missen. Niet alleen dat programma zelf, maar de wijze waarop dat verdeeld wordt onder architecten is om jaloezen van te worden. En anderzijds is er Frankrijk, een land waar men nog bereid is om veel geld te steken in grote architecturale projecten. Die grandeur vind je hier niet.»

Vorm of vent, huis of haard. Ze zijn elkander waard. Bedaart, bedaart. Als het u niet bezwaart, één maak ik ze, dat zweer ik bij (foto Dirk Bernard)

ruimte definieert, zodat andere gebouwen mee betrokken worden in je ontwerp en misschien zelfs beter gaan functioneren.»

Veto: Wat gaat er nu verder gebeuren met het ontwerp?

Aerts: «De winnaar van de wedstrijd krijgt honderdduizend frank. In ruil moet je dan wel je intellectuele rechten over het ontwerp afstaan. Je draagt dan eigenlijk je werkstuk over aan de Technische Dienst, die meteen ook juridisch verantwoordelijk wordt voor de uitvoering ervan. Maar dat zie ik niet zo zitten. Zo'n ontwerp is toch iets van jezelf, en dan wil je dat niet zo maar afstaan. Daarom is er ook de mogelijkheid dat de winnaar als stagiair aan de slag kan op die Technische Dienst om zo zijn project mee te koördineren. Ik moet dat allemaal nog eens goed bekijken, maar het spreekt vanzelf dat de tweede optie me heel wat meer aanspreekt. Niet alleen omdat ik zo bij het project betrokken blijf, maar ook omdat ik zo heel wat ervaring kan opdoen.»

Veto: Ben je niet bang dat andere mensen nu met de gom aan de slag zullen gaan op jouw ontwerp? Kwestie van hier wat te vereenvoudigen, of daar wat te besparen?

Aerts: «Dat hoort er nu eenmaal bij. Architecten met twintig jaar ervaring worden nog elke dag gekonfronteerd met de beperkingen van verzuchtingen die de klant hem oplegt. Ook dat is eigenlijk deel van de praktijkopleiding. Anderzijds kan ik wel

zowel lokaal als binnen een groter geheel.»

Veto: Probeer je altijd een aantal motieven te laten terugkeren in je ontwerpen?

Aerts: «Als dat al het geval is, dan komt dat niet zozeer door wat ik er als persoon in kwijt wil, maar eerder door het soort problemen dat zich op elke lokatie weer stelt. Wie zich vandaag met stedenbouw in België wil bezig houden, wordt altijd gekonfronteerd met dezelfde vragen. Dat heeft er dan vooral mee te maken dat de stedenbouw in België nog maar in zijn kinderschoenen staat. Wij hebben dat aspect van de architectuur altijd veronachtzaamd. Op het plateland heb je de lintbebouwing, in de steden heb je de verwaarlozing en leegloop van de binnenstad. De grote uitdaging van de huidige generatie architecten is een antwoord te vinden op die — grotendeels maatschappelijke — problemen. Dat neemt zeker niet altijd de vorm aan van grootschalige projecten, maar eerder van bescheiden ingrepen die inspelen op de bestaande stedelijke kontekst. Grote geldsommen zijn lang niet altijd voorhanden, dus moet je met kleine interventies proberen de zaken weer te laten functioneren. Het komt er op aan een meerwaarde te geven aan wat er al staat.»

Veto: Zie je jouw toekomst ook binnen de stedenbouw?

Aerts: «Graag. Iedereen die nu met architectuur bezig is, en een beetje een brede kijk op het vak heeft, weet dat in de stedenbouw de sleutels voor de toekomst

praktijkopleiding wel paste aan het eind van ons curriculum.»

Veto: Wie zijn je grote voorbeelden?

Aerts: «Zoals iedereen kijk ik op naar wat de Nederlandse architect Rem Koolhaas allemaal uitvoert met zijn 'Office for Metropolitan Architecture'. In België spreekt het werk van Stephane Beel me wel erg aan. Zijn creaties bezitten ook die combinatie van functionele eenvoud en poëtische vormgeving, waar ik naar streef.»

Veto: En, ga je nu je dossiertje naar Koolhaas opsturen? Of heeft Koolhaas al naar jou gebeld?

Aerts: «(lacht) Als het zo simpel zou zijn. Het is uiteindelijk toch maar een relatief bescheiden, gesloten wedstrijd. Ik ga eerst proberen er bij de uitvoering van dit ontwerp het beste van te maken. En daarna... dan zal ik mijn stoute schoenen wel eens aantrekken, ja. Maar ik moet nog veel leren eerst.»

Veto: Als je een ontwerp mag maken voor de beste van alle werelden, zonder enige beperking, hoe zou dat er dan uitzien?

Aerts: «Pff, moeilijke vraag, net omdat ik het altijd zo boeiend vind om te vertrekken van een concrete, bestaande situatie. Ik lig niet meteen wakker van één of ander megagolmaal project. Geef mij maar ergens een kleine, bescheiden ingreep waarmee je toch op een groter, stedelijk vlak heel wat bereikt. Een minimale interventie met een maximaal resultaat, dat is eigenlijk de uitdaging van elk stedenbouwkundig ontwerp.»